İNGİLİZ PARLAMENTOSU BASKI ALTINDA

• KÜRT ERMENİ SORUNUNUN AVRUPA PARLAMENTOSU'NDA TARTIŞILMAMASI İÇİN THATCHER HÜKÜMETİ SİSTEMLİ BASKI UYGULUYOR
• TÜRK HÜKÜMETİ İLE KÜRT HALKI ARASINDA SÜREN SAVAŞTAN DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BARONES YOUNG'UN

HABERİ YOKMUŞ!

■ İşçi Partisi Milletvekili Stan Newens : "Kürt Ermeni sorununun AET'nin yasama organına götürülmemesi için, hükümetimiz bize çok yoğun baskı yapıyor.

■ Jeremy Corbyn : Kürtler davalarından vazgeçmemelidirler. Mücadele etmeyen hiçbir halk özgürlüğünü ve bağımsızlığını kazanamaz.

■ J.Corbyn:" Türk hükümeti ile Kürt halkı arasında savaş var. İngilterenin sattığı silahlar Kürt halkına karşı kullanılıyor."

■ Barones Young: "Ya öyle mi, hiç haberim yoktu!!"

Haberi sayfa 3'de

Bi hêviya rojên şad û ronî
sersala xwendevanên xwe pîroz dikin
Xebatkarên Kurdistan Press

★

Mutlu ve aydınlık günler dileği ile
okuyucularımızın yeni yılını kutlarız
Kurdistan Press çalışanları

GILALA
AJANSA NÛÇEYA KURD
THE KURDISH NEWS AGENCY
KURDISKA NYHETS BYRAN

[46] 08-98 47 43
131 42 ANK S

KURDISTAN PRESS
ROJNAMEYA 15 ROJÎN • 15 GÜNLÜK GAZETE
HEJMAR • SAYI 8 31 BERFBARÎNAPÊŞÎ • ARALIK 1986 ISSN 0283—4898

XUYA YE KU EM WISA REHETÎ NAJIN. LÊ BELÊ EM BI AZADÎ DIJÎN. EV JÎ BESÎ ME YE

Em feqîr in lê azad in

■ Em dewsa ku zarokên xwe ji bo berjewendiya dijmin bidin kuştin, jiyana me ya bi vî halî ya bişeref ji wê çaktir û xweştir e.

■ Ne rê, ne av, ne dibistan, ne elektrîk, ne nexweşxane, ne erzaq. Qet tiştek nîne... Ji bo têkoşîna rizgariya gelê me ye ku em van zehmetiyan dikêşînin. Tama jiyana azad ya li ser navçeyên rizgarkirî, hemû neçarî û tunebûnan dide ji bîrvekirin.

■ Herêmên ku em li ser dijîn ne tenê di bin tehdîd û êrişên leşkerî de ne. Her weha em di bin muxasereyekî pir zalim de ne jî.

■ Em ji bo berjewendiyên gel û şoreşê, helbet evqas neçarî û belengaziyê bikêşin. Em amade ne, ku dema pêwîst be, di nav rêzên pêşmerge de şerê dijmin jî bikin.

■ Jiyana me li ser xwedîkirina heywanan e.

dûmahîk di rûpela navîn de.

BİR CİNAYET DAHA

Katledilen Kamran Xıdır(23)

■ Türk sınır nöbetçileri, Suriye Kurdistanı'nın Kamışlı ilçesinde bir Kürt gencini katletti.

■ Türk ordusunun "sınırötesi" cinayetlerine yeni bir cinayet daha eklendi.

■ Binlerce insanın katıldığı cenaze töreninde Türk devleti lanetlendi

Haberi sayfa 5'de

UNUTULAN BİR JENOSİD

PONTUS

☐ 1923'ten sonra zulumdan ve katliamlardan kurtulabilen Pontuslular, binlerce yıllık ülkelerinden zorla çıkarıldılar. Zorla ülkelerini terketmek durumunda kaldılar.

☐ Bölge halkları tarihi yeniden araştırmak, ve kendi açılarından yeniden yazmak zorundadırlar. Devletlerin tarihi değil, halkların tarihi yazılmalıdır.

☐ Pontus jenosidi tarihin karanlık sayfaları arasında duruyor. Türkiye'de resmi tarih dışında doğru dürüst bir tarih de henüz yazılmadığı için bu karanlık sayfa bir süre daha yerinde duracak.

Yazısı sayfa 6'da

RECEP MARAŞLI İçin AMNESTY Türk Yetkililerine başvurdu

☐ Uluslararası Af Örgütü, Türk Dışişleri Bakan'ı Vahit Halefoğlu'na gönderdiği mektupta, Recep Maraşlı'nın biran önce serbest bırakılmasını istedi. Dışişleri Bakanlığı, "Konu bakanlığımızı ilgilendirmiyor"; Adalet Bakanlığı ise, "AI içişlerimize karışamaz" dedi.

Yazısı sayfa 3'de

Adalet Bakanı

"800 kayıp hakkında bilgim yok"

☐ "Bu güne kadar resmi rakamlara göre işkence sonucu 13 kişi öldürülmüş"

☐ "Kayıplar hakkında bilgim yok"

Yazısı sayfa 4'de

İRA Temsilcisi
Alex MASKEY :

"Ülkemizde 800 yıldır İngilizlere karşı mücadele ediyoruz"

■ Kürdistan'daki durumu yakından tanımıyorum. Ama biliyorum ki, bölgede bulunan halklar bir arada yaşamak zorundadırlar. Sizin durumunuz, kendine özgü bir durumdur.

Röportaj, sayfa 7'de

Bi Navê Şehîdanî Kurdistan

Bo desteyî nusaranî Kurdistan Press,
zêde berêz peşekînamim.

Pir soztirîn silaw lê derûnî pir birîn û eşim pêşkeşî bo êweyî xemxûr û giştmirovekî azadîxwaz û jêrdest. Bê wanî bê beşin li hemû mafî mirov.

Gelî çewseweman salahayî sale li jêr çepokî potînekanî Hitlerî faşîzmî Turkîya we Iraq da inalênin.

Balam gelî qeremanî Kurd hîç katek serî danenuwenduwe bo em xwînmijane naşî newênêt ta ku bi mafê baş xurawekey êget.

Hevalanî têkoşer li katî dergeyî postim kirdewe, dîtim diyariyek ciwanê pirsûdeketanî tê da ye. Bi rastî weku gulek geşamewe hîvadar im her wa bimgeşînewa bi diyariya ciwanekatan.

Silavê min bo giştmirovekî xebatkarên Kurdistan Press we hîvadar im li xebatan de serkewtû bin.

Îtir bo pêşewa ta ku asoyekî (berbang-şefeq) ronak.

M.S.Herkî
10.11.86/ÎRAN

Birayê xoşewîst kargeranî Rojnama Kurdistan Press

Li seretewa rêgam diwêt li welatekî dûr silavekî germ kurdewarî li naxî dilmawe a rastetan bikim. We bi tundî destêpîrozekantan bi guwşim we pîrozbayîtan lê bikim.

Bi rastî hestantan (gava we) bim erke girîng, cîgayî şanazî û teqdîr e. Ta êsta, rojnametan wayî pêşandawa kî hîç layanekî ne girtuwe. We hîvadar in her bem şêweyê bit.

Êveş li sengerekî pîrozî xebattan we dilniyayîn em sengere biparêzin. Derd û çawsenewayî gelekeman bi başî ron bikinewe.

Bi hîvayî serkewtinê bira pêşmergekanman eweyî xoşewîst.

Biratan, N. Halî
Îran

BERÊZAN HEVALANÎ HEJAYÎ ROJNAMA KURDİSTAN PRESS

Naxî dilmawe pîrozbayîtan lê dikim û herweha giştxwendevanên Kurdistan Press jî.

Rastiyeke pêwîst bi gotin naket, ke derçûnî rojnameyekî awa rêk û pêk lem kat û qireyê (pêşkeftin) rojnamegerî Kurdî de li derweyî welat û herdem li wadeyî xey da, nîşaney erk û rênckêşanî zorî dilsozanî wuşeyî Kurdî ye.

Şayanî base heta êsta emeyî Kurd li Yunanîstan 5 hejmareman gihiştute dest û bixoşiyewa pêtan ragêyînim, ke cegeyekî şiyawî layî dilê Kurdanî em welata da dagirkirduwe û henderî çendeha giftûgoyî bi pêzbuwe.

Li ruwangeyî 5 jimareyî rabirduwe em têbinî û pêşniyareneyî xwaruwem layîxwem gilala kirduwe:

1- Xwazge (xwazî) rojnameyê Kurdistan Press zêdetir şîwazî kirmancî buwaya. Wate her hîç nebe ba lapereyî (rûpel) yekem da ew hinde (tirkî, erebî û farisî) lêreda mabestim; Turkiyekeyî teda ne nusraye (gerçî baş rewşî kurdekanî Kurdistanî gewre-Turkiye, wa pêwîst diket), li ber xatirî çawî reşî mêjuyî rojnamegerî kurdî, ba turkiyeke li rûpelekanî naw we bit.

Lê heman katîşda pê min baş e, ke pêtan rabigêhînim ke zimanî turkîş zimanekî şêrîn e û hîç dujminî bavekuştayî Turkan û Ereban û Farisan niyim. Belku dijî sîstema çewsenerekanî (zordestî) Turkiya, Iraq û Îran im. Hewxebatî şoreşgeranî Turkiye, Iraq û Îran im. Balam pê min wa bê rojnamegerî Kurdî wa man lê dixwazê ca nazanim êweyî berêz ratan (dîtina we) çiye?

2- Em xaleyan peywendî bi xalî yekewa heye, kî ilê nabête çareyekîş lê maveyekî dûr de:

Ger li ser lêperekanî Kurdistan Press goşeyekî fêrbûnî zimanê kurdî tê de buwaya, ewa êtwanin bilên kê rojnameke bi karekî hicgar (berz) pîroz hildestê we dibête (xwendingehî awareyî zimanî kurdî), eme rastiyekîşe û ibê bi wotire (bê gotin) hindê dûre li karê rojnamegeriyewa, balam çi man li dest tê? Ême rojnamegerî gelekî bê desthilatî siyasî û welat e.

3- Ger bikiraya goşeyekî azadî tê da buya bo meseleyî teorî û felsefeyî ziyatir li ser meselayî gelanî bindest û mafê çarenûs û xebatî rizgarîxwazaneyî gelî Kurd. Ew kate rojnameke bi karî (şoreşî rewşenbîrîş) hildesa li naw kurdekanî derweyî Kurdistan de.

Bo kotayî nameyî em carem parçe hunreweyekî (parçe şiirekî xwe) wem dinêrim bo tan, hîvadar im ronakî bibîne li ser rûpelî rojnameyî Kurdistan Press.

Têbinî; Pêm xweş bû ke, namekeşim û hunrewekeşim (şiirê min) bi şêweyî kirmancî serû (tîpî latînî) buwaya. Balam, carê pêm nekire, hîvadar im evê xwe tan ger tuwanîtan û pê tan baş bû bikên.

Chateav AWAT
Selanîk-Yunanîstan/25.11.86

LÊ DAYİKBÛN

Lê tev serênûlk û xulomgayî
em cîhane
keran bi kerîxweyan
bi hêzî pê nuwîsiyane
gu bi yadî li dayikbûnî Hitler
Mussolînî herişekanyan
salî hatine ser karî
Xumeynî û Saddam û Ewren

*****

Kirêkaran
lê newrozî Kurdistan da
pêşmergan
bi destirêj li ser çiye
mindalan bi nermelokeyî*
Çiqurowa
nuwîsiyane, ya diniwsin
bijî şoreşî Oktobir
bijî Lenîn

*****

(*) pembû

KÜRDİSTAN PRESS
Ajans ve Gazetesine:

Ajansınızın ve gazetenizin, Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesinin sesini duyurmada ve ülkemizdeki faşist diktatörlüğe karşı, devrimci savaşıma yardımcı olmada yararlı olcağına inanıyoruz. Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve halkları, faşist diktatörlüğün ağır saldırı ve zulmü altında, demokrasi, sosyalizm ve ulusal kurtuluş için savaşım isteklerini yeniden yükseltiyorlar ve eylemliliklerini artırıyorlar. Ajansınızın ve gazetenizin, Avrupa kamuoyunda bu savaşımın sesini duyurmada yararlı çalışmalar göstermesi dileğiyle, çalışmalarınızı destekler ve başarılar dileriz.

İLERİ
9.11.1986

Bi navê Kurd û Kurdistana pîroz!
Ji karkerên rojnama Kurdıstan Press ra

☐ Silavên germ;

Min rojnama we xwend û hîvîdar im ku çewtî û kêmasiyên we roj bi roj kêmtir bibin. Bi taybetî ên rêzimanî, welê ji bîr nekin ku ên çapê jî gelek in.

Hêjayan, min divê kovar, pirtûk, kasêt, wêne û filmên Kurdên Israîlê ji we ra bişînim...

birayê we
SİYABEND
ISRAÎL

Bo serperist û Lêpirsavên Kurdistan Press

Pêşiyê silaveka xebatkarane û rêzgirtin.

Ez bi pêxemiya mizgîniya derkevtina Kurdistan Press pir dilxweş im û bi dil û can pîrozbaya we dikem û vê hunrawa (şiir) xwe jî ji we re dikem diyarî. Herwesa hevîdar im ku Kurdistan Press bi rengekî zanistî dengê gelê Kurd û Kurdistanê bi bihaniya bidête bihîstin û bê çavgirtin û têbinî li ser kiryarên nemirovînî yên hemû dujminên Kurd û dagirkerên Kurdistanê binivîsît. Û bi bite egera berevaniya di nav hêzên Kurd û Kurdistanê de ji bo yekîtî û aştiya wan.

Êdî serkevtina we daxwaza min e.

N. ERGOŞÎ
11.12.1986 • Berlîn

KURDISTAN

Kurdistan dengê te di cîhan de dengdawe
Daştina te xûna pîr, can û lawe
Ew kanî di nav dilê kurd de zawe
Çîk nabît ta têniyatiya te neşkawe

Her çendî dagirker me biêşînît
Neşê çi cara me kurda biçêmînît
Me li dij xwe di azirînît û enirînît
Textê xwe bi destê me di roxînît

Xwîna ji bo azadiya tête rijandin
Agirê jînê yê pê ve nahête vemirandin
Dagirker û xwînxwar pê têne şewitandin
Ala serxwebûna te pê tête damezirandin

Her kesê ji te bohustekî bifroşê
Dest dê lê kesik bin her kesê wî bikujê
Ev kesê ji bo azadiya te têbikoşê
Ev kese yê mergê xwe bo te bibexşê

Kurdistan em bê xwedan û bo azadiyê birsî
Kurd di nav xwînê de ye kes li wê napirsî
Mizgînî ji te re riya rizgariya te me nasî
Bîra Barzanî û dînema mirov şînasî

Kurdistan tu derya ejdeha û nehînga
Cihê şêr, piling û kurd pêşmerga
Bi hêza du çeka, pênos û tifenga
Dê te rizgarkeyn bin lep û çenga

Dixwazin bo serxwebûna te jin û mêr
Yên rabûye piya ev mind û têr li jor û jêr
Şemelka azadiyê ya helgirtî li gund û bajêr
Nemaye kurd mîna cara zû xweşwerger

Kurdistan çel û çiyayên te mirina dagirkerane
Deşt û mil,mêrg û nevalên te cihê evîndarane
Av û ba,baran û horênte dermanê nexweşane
Ax û berên te xwîn û jîna me kurdan e

•••••••••••••••••••••••••••• 5.9.1977-li Îranê

KURDISTAN PRESS
rojnameya 15 rojin • 15 günlük gazete

Kurdisk Tidning
Utkommer Varannan Vecka

31 December • Berfbarînapêşî / Onsdag • Çarşem 1986

Chefredaktör och Ansvarig utgivare
Orhan KOTAN, 08 - 29 50 56
Redaktion sekreterare
Çetîn Çeko, 08 - 29 83 32
Tekniskt Sekraterare
S. Serdar, 08 - 98 47 43
Administration - Prenumeration
B.Azat, 08 - 29 83 32

Postadress ; Box 7080, 172 07 Sundbyberg
Besökadress ; Örsvängen 6C (Hallonbergen)
Tlf ; 08 - 29 83 32
Tlx ; 131 42 ANK S
Bankgiro ; 343 - 5559
Postgiro ; 2 65 33 - 0

Tryckeri , Idrotsbladet Södertälje

gündem : Recep MARAŞLI

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ Recep Maraşlı'nın durumu hakkında Türk Dışişleri bakanlığına başvurdu.

☐ Dışişleri bakanlığı: "konu bizi ilgilendirmiyor!."
☐ Adalet bakanlığı: "Af örgütü iç işlerimize karışamaz!."

Komal yayınevi sorumlusu Recep Maraşlı'nın durumuyla ilgili olarak Uluslararası Af Örgütünün, Türk dışişleri bakanı Vahit Halefoğlu'na yaptığı başvuruya, Dışişleri bakanlığı, *''konu bizi ilgilendirmiyor''* cevabını verdi.

Recep Maraşlı ile ilgili başvuruya, Adalet bakanlığı müsteşarı ise, *''Af Örgütü iç işlerimize karışamaz''* ; *''Uluslararası Af Örgütünün fikir suçlarına bakışıyla, Türkiye'nin bakışı arasında fark var. Bizim eylem suçu olarak nitelediğimizi, onlar (AI) düşünce suçu olarak niteliyorlar.''* dedi .

Komal yayınevi sorumlusu Recep Maraşlı, halen Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Cevaevinde hükümlü bulunmaktadır. Recep Maraşlı hakkında Komal Yayınevinin çıkardığı kitaplardan ötürü devam eden davalar dışında, kesinleşmiş toplam 36 yıl hapis cezası verilmiş bulunuyor.

1982 yılından beri tutuklu bulunan Recep Maraşlı İstanbul Sıkıyönetim işkencehanelerinde ağır işkenceler görmüş, bu işkenceler sonucu iki kaburga kemiği kırılmıştı.

1983 yılı temmuz ayında İstanbul Metris cezaevinde yapılan ve 1 ay süren açlık grevine katılan Recep Maraşlı, o tarihlerde sevkedildiği Diyarbakır cezavinde Eylül 1983'te başlatılan ve yaklaşık 1 ay süren açlık grevine de katılmıştı. Bundan dolayı sağlık durumu oldukça bozulan Recep Maraşlı'ya tedavi imkanı da verilmemişti.

Diyarbekir cezaevinde Ocak 1984'te yapılan açlık grevini desteklemek amacıyla yattığı ölüm orucunda komaya giren Recep Maraşlı diğer 5 tutukluyla birlikte askeri hastaneye kaldırılmış, tutukluların eylemde ileri sürdükleri talepler kabul edilince, tedavi kabul etmişti. Kararlı direnişleri ve mahkemeleri teşhir edici nitelikteki savunmalarından dolayı cezaevi idaresi ve askeri mahkemenin kendisinden oldukça rahatsız olduğu Recep Maraşlı, gördüğü işkenceler ve agır cezaevi koşullarından ötürü, ağır hastalıklara yakalanmış durumdadır.

Bu arada Batı Almanya'da Komal Yayınevi, Recep Maraşlı ve İsmail Beşikçi ile dayanışma eylemleri düzenledi. Uluslararası Af örgütü de öteden beri sürdürdüğü çalışmalarının bir devamı olarak Recep Maraşlı'nın durumunu Türk Dışişleri ve Adalet bakanlıklarına sordu. Bu başvuruya verilen cevaplar ilginç!..

Adalet bakanı müsteşarına göre, *''Af örgütü ile Türkiyenin fikir suçlarına bakışında fark var.''*

Adalet Bakanı bu farkı açıklamıyor.Ne var ki, Recep Maraşlı hakkında verilen mahkeme kararları ortada durmaktadır. Bu kararlar, yayınlanan kitaplarla ilgilidir.

Recep Maraşlı,yalnızca yayınlanan kitaplardan ötürü değil, fakat aynı zamanda mahkemelerde yaptığı savunmalardan ötürü de ayrıca cezalandırılmıştır. Son olarak mahkemeye sunduğu 435 sayfalık SAVUNMA'sında Recep Maraşlı şöyle diyor:

''Metinde yeralan düşüncelerin, düşünsel sorumluluğunu her düzeyde taşıyacağımdan kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Ama, bu görüşlerden, hiç bir zorbalık ve ceza tehdidi ile geri dönülemeyeceğini de belirtmek isterim. çünkü bu görüşler, zengin bir ideolojik-teorik birikime dayalı olarak benimsediğim görüşlerdir. Eğer, düşünce ve öngörülerimizde isabetliysek, haklıysak aklanacak, onurlandırılacağız; Yok eğer yanılmışsak, haksızsak zaten yazdıklarımızın hiç bir önemi yada değeri olmayacaktır. ☐

Resmi ideolojiyi eleştirdiği için yıllarca ceza verilen; ve fakat bir fikir ''suçlusu'' olduğu devlet tarafından reddedilen Recep maraşlı Diyarbekir As.Cezaevinde. (3 Haziran 1986)

KOMAL Yayınevi, İsmail Beşikçi ve Recep Maraşlı için uluslararası düzeyde bir kampanya başlattı. Özellikle bilimadamları, yazar ve sanatçılara yönelik olan kampanya, afişleme, toplantı, imza kampanyası ve benzeri etkinliklerle sürdürülüyor. Kampanyanın ilişki adresi şöyledir:

INITIATIVE "FREİHEİT FÜR İSMAİL BEŞİKÇİ UND RECEP MARAŞLI"
c/o Herrn Selim BÜSSE • Jahnstr. 65 • 4500 Osnabrück • V.DEUTSCHLAND

İngiliz Parlamentosu Baskı Altında

☐ 14 Aralık'ta Liberation / Kurtuluş isimli derneğin düzenlediği bir toplantıda Türkiye'de Kürt ve Ermeni sorunu tartışıldı. İşçi Partisi'ne mensup parya-menterlerin katıldığı toplantıda oldukça ilginç açıklamalar yapıldı.

Ortadoğuda barış-özgürlük ve adalet konularının da tartışıldığı toplantıda, Türkiye'nin AET üyeliği ele alındı.

İşçi Partisi'nin Avrupa Parlamentosu üyesi Stan Newens, *''Türkiye konusunuda bize baskı yapılıyor. Türkiye ile ilgili eleştirilerimiz hükümet tarafından engelleniyor. Hükümte, Kürt ve Ermeni sorununun da Avrupa Parlamentosu'na götürülmemesi için yoğun baskı uyguluyor. Bu konularla ilgili olarak parlamentoda söz almamız bile engelleniyor''* dedi.

İşçi Partisi'nin diğer bir üyesi, Jeremy Corbyn ise, bu baskıları şu örnekle açıkladı. *''Hükümet, Türkiye'nin AET üyeliğini desteklediğini açıkladı ve bu nedenle biz bir grup parlamenter, Dışişleri Bakan Yardımcısı Barones Young'u ziyarete gittik. Kendisine, 'Türkiye'ye silah satmayın' dedik. Bize söylediği şuydu: 'Biz Türkiye'ye ülke içinde halka baskı yapması için silah satmıyoruz'. O zaman, biz, Barones Young'a 'Peki, Türkiye'nin doğusunda, yani Kürtlerin yaşadığı bölgede yapılan baskılar hakkında ne diyorsunuz? Orada, Türk hükümeti ile, Kürt halkı arasında bir savaş var.'* Barones'in cevabı, aşağı yukarı şöyleydi: *''Yaa, öyle mi? Bundan haberim yoktu!!''*

J.Corbyn, konuşmasına, Kürt ve Ermeni sorununun, sendikalar ve demokratik kuruluşlarla desteklendiğini belirterek devam etti. J.Corbyn şöyle dedi: *''Çünkü, Kürt ve Ermeni sorunu, her demokratın desteklemesi gereken bin insanlık sorunudur.''*

☐ ANK Muhabirine de bir demeç veren İngiliz İşçi Partisi Milletvekili Jeremy Corbyn : *''Kürt halkına vereceğim mesaj şudur;davalarından geri adım atmasınlar. Mücadele etmeyen bir halkın özgürlüğe, bağımsızlığa kavuşması düşünülemez. Mücadeleye devam.*

Şexmus MERGE / Londra ANK

M. ALİ SEVER OLAYI

• *Stuttgart ANK*

2.9.1986 günü Bingöl'ün Kiğı ilçesine bağlı Dalbasan köyünde bulunan Sever ailesinin evi silahlı dört kişi tarafından basılır. Cezaevinden yeni çıkmış olan M. Ali Sever'in büyük oğlu Kemal Sever, baskını önceden farkeden kızkardeşi tarafından uyarılıp, evin kuytu bir köşesinde saklanır. O esnada tarladan evine dönen M. Ali Sever evi basan silahlı kişiler tarafından vurularak öldürülür.

Olay, ertesi gün basında "Polis kılığına giren 4 terörist bir kişiyi öldürdü", "PKK'cı teröristlere kuşatma harekatı" şeklinde verilir. Daha sonra, Serxwebûn gazetesinin Eylül 1986 tarihli 57. sayısının olayı: "2 Eylül 1986 günü, Kiğı'nın Dalbasan köyü gündüz öğlen saatlerinde bir HRK birliğince basıldı. Baskında M. Ali **Seven** adlı ajan-muhbir ölümle cezalandırıldı." diye verilir. Daha sonra, M. Ali Sever'in yeğenleri olaya ilişkin PKK yetkilileri ile görüşüp amcalarının 'ne ajan, ne de muhbir' olduğunu belirtmeleri üzerine, Serxwebun gazetesi 58. sayısında bu kez: "M. Ali **Sever** adlı yurtsever bir Kürdistan'lı, Kontr-Gerilla timleri tarafından katledildi." başlığı altında verdiği haberde, "Serxwebun gazetesinin 57. sayısında M. Ali Seven adıyla ve farklı bir biçimde yayınladığımız haberin aslında bu şekilde geliştiğini öğrenmiş bulunuyor ve düzeltiyoruz." diyerek olaya başka bir boyut getirilir.

8 Eylül 1986 tarih ve TKP/ML - TİKKO imzası ile bir bildiri olayın yapıldığı bölgede dağıtılarak M. Ali Sever'in, "TKP/ML partizanlarını yakalatmak için köye karakol isteyen, bununla yetinmeyip, yörede ajan-muhbir yapısının örgütlenmesinde ön ayak olan, gerçek dışı beyanlarda bulunarak, onlarca köylüyü işkenceye uğratma yoluna sapan muhbir M. Ali Sever'in, bu suçlarından dolayı partimiz önderliğinde Halk Ordusu, Halkın Kurtuluş Kuvveti, vurucu ve silahlı gücü TİKKO'nun bir gerilla birliği tarafından 2 Eylül 1986'da saat 13³⁰ sularında cezalandırılan Bingöl ilinin Kiğı ilçesine bağlı Dalbasan (Seter) köyündeki kendisini kuleyle mukayese eden mide bulandırıcı bir sinevede iblis M. Ali Sever'dir..." denerek olay TKP/ML-TİKKO tarafından üstlenilir.

Olayla ilgili karmaşık iddiaların

Öldürülen M.Ali Sever

öne sürülmesi üzerine, M. Ali Sever'in yeğenleri tarafından 7 Aralık 1986 günü, Almanya'nın Stuttgart kentinde bir toplantı düzenlenir.

Toplantıyı düzenleyen yeğenler, M. Ali Sever'in ajan olmadığını, olaya duygusal değil, politik yaklaştıklarını fakat düzeltilmesi gereken vahim bir yanlış olduğunu ısrarlı bir şekilde savunarak, bu ailenin çeşitli siyasi hareketlere insan verdiğini hatta, M. Ali Sever'in oğlu Şükrü Sever'in 1981 yılında devlet güçleri tarafından katledildiğini, bir diğer oğlu Kemal Sever'in ise 7 yıla yakın bir süre cezaevinde yattığını belirterek, amcalarının öldürme nedenini şöyle açıklıyorlardı.

"Gerek TKP/ML ve gerekse PKK tarafından ajan olarak kabul edilen ve PKK tarafından 1981 yılında öldürülen ajan-muhbir Yusuf Kahraman'a misilleme olarak amcamız öldürülmüştür." TKP/ML'nin amcalarını öldürme gerekçelerini ise şöyle açıklıyorlardı:

"Gösterilen 7 gerekçede tamamen hayal mahsulüdür. Çünkü, tek bir somut olay gösterilmemiştir. yukarıda da belirttiğim gibi, Kahramanlar'la aşiretleri intikamlarını bizden almak istiyorlardı. Bunun da en rahat yolu bizim aileden birini ajan göstermek ve böylece herhangi bir devrimci harekete öldürtmekti. 1984'de köye karakol istedi diye bir haber çıkardılar, senaryonun başlangıcını böylece hazırlamış oldular. Bunun yanısıra, amcam adına çeşitli kişiler hakkında çeşitli yerlere ihbarlar vererek amcamı bir ihbarcı gibi göstermek istediler. Bunda başarılı da oldular ve TKP/ML'nin bölgedeki adamlarını devreye sokarak kendilerini açıkca alet ettiler." diyerek, TKP/ML'nin tavrı ne olmalıydı sorusuna ise şu cevabı veriyorlardı:

"Bizce, TKP/ML'nin herhangi bir araştırma yapmaksızın olayı İKK (İşçi Köylü Kurtuşu)'unda yayınlaması sorumsuzluktur. Çünkü, ilk olarak TKP/ML'ye olayın kendi adamları tarafından işlendiğini söylediğimizde böyle bir eylemi doğru görmediklerini bize söylediler. Daha sonra merkezin de böyle bir olaydan haberi olmadığı bize iletildi." diyerek, "Devrimciler hata yapmaz diye bir anlayışımız yoktur. Fakat hatalardan çıkarılacak sonuçlar, devrimci mücadelenin gelişmesine yönelik olmalı ve hata fark edilir edilmez hatadan dönülmeledir... Olayda tayin edici olan bir kişinin öldürülmesinden çok. o kişiye sürülen çamurdur." diyerek olaya ilişkin düşüncelerini dile getirdiler.

TKP/ML sempatizanları olduğunu söyleyen ve olaya ilişkin düşüncelerini açıklayan kişiler ise, "olayla ilgili gerekli belgeler toplandıktan sonra gereken açıklama yapılacaktır." Diyerek, TKP/ML adına şu an için fazla bir şey söylemeyeceklerini belirttiler.

7.12.1986

SENDİKALARDA MÜCADELE YOĞUNLAŞIYOR

İstanbul • ANK

☐Açlığın kurumlaştığı günümüz Türkiye'sinde, öğrenci örgütlenmelerinin yanısıra, sendikalarda da toplumsal muhalefet yükseliyor.

☐Öz Gıda-İş sendikasına bağlı iki işçi daha açlık grevine gitti.

Derby Lastik Fabrikasında grevci işçiler

İstanbul'da bulunan Derby Lastik Fabrikası işçileri 17 Aralık'da greve başladılar. Greve, fabrikada çalışan 300 işçiden, sendikalı 200 işçi katıldı. İşçiler 17 Aralık sabahı, erken saatlerde fabrikanın önünde toplandılar. Basının da izlediği toplantı da, Lastpetkim-İş sandikası başkanı, Vahdettin Karabay'ın *"Bu koşullarda anlaşma mı? Grev mi?"* sorusunu, işçiler hep bir ağızdan *"GREV"* diye cevapladılar, böylece grev başladı ve Fabrikadaki üretim tamamıyla durduruldu.

Öte yandan Selüloz-İş sendikası, toplu iş sözleşmesinde çıkan anlaşmazlık sonucu, SEKA'da grev kararı aldı.

Toplu iş sözleşmelerinin imzalanması bir yana, imzalanan sözleşmeler yürürlüğe konulmuyor. Özgıda-İş sendikası 4,5 aydır toplu iş sözleşmesini, imzalanmış olmasına rağmen, anlaşma yürürlüğe konulmuyor. Bu nedenle, sendikaya bağlı işçiler önce Ankara'da, daha sonra ise İstanbul'da açlık grevini başlattılar. Açlık grevine geçtiğimiz günlerde iki işçinin daha katıldığı bildiriliyor.

ŞU ZALİM MUHACERET!

İbrahim oğlu Hüseyin Celil, 85 yaşında. 1901'de Mardin'in Ömerli kasabasının Fafe köyünde doğmuş. O bitmez tükenmez askerlik gelip çatınca, Kamışlı'ya geçmiş. Oradan da Lübnan'a göçmüş. Okuma yazma bilmiyor. İngilizce ve arapça biliyor.

Hüseyin Celil 4 çocuk babası.. Bir oğlunu, Lübnan'da iç savaşta kaybetmiş. Geçen yıl, Almanya'ya iltica etmiş. Şimdi, bir hayım odasında kürtçe kasetler dinleyerek, video bantları seyrederek gününü geçiriyor.

85 yıl sonra, Alman devletinin acımasız mülteci politikasının demir kıskaçları arasında, yarı felçli Hüseyin Celil'in tek tesellisi, bir gün Kürdistan'a dönebilme umudu... O, binlerce mültecinin acıları umutsuzluğu ile kararmış Hayım odasından, yaşlı gözleri ile, Kürdistanlı devrimcilere, demokratlara selamlar gönderiyor.. *Kürdistan Press* sayfalarından izlediği birlik haberleri, savaş ve zafer haberleri ile umutlanıyor.. Küçük çocuğunun saçlarını okşayarak, kırık dökük bir teybe, çalına çalına parazitten başka ses vermeyen bir bant koyuyor. Yaşlı gözleri ile dalıp gidiyor...

Rheinfelde ANK/Necat
12.12.1986

AVRUPA ÖĞRENCİ HAREKETLERİ

ANK•dinleme servisi

☐Fransa'da başlayan öğrenci hareketleri, dalga dalga tüm Avrupa'ya yayılıyor.

Geçtiğimiz günlerde Belçika'nın başkenti Brüksel'de çok sayıda yüksek okul öğrencisi, hükümetin üniversiteler için hazırladığı, yeni tasarruf programını protesto etmek için miting düzenlediler. Yapılan gösteriye 15.000 dolayında öğrencinin katıldığı, ayrıca yürüyüşün öğretmenler tarafından da desteklendiği bildiriliyor.

Öte yandan, İspanya'da da öğrenciler protesto gösterilerine başladılar. Lise ve Meslek liselerinde okuyan öğrencilerin tümü, 24 saat süreyle okullara girmeyerek, hükümetin eğitim sitemini protesto ettiler.

Bu arada Türkiye'de de öğrenci hareketlerinde bir yükselme var. YÖK (Yüksek Öğrenim Kurumu)'na karşı olan muhalefet oldukça boyutlanmış durumda. Gösterilerin yasaklandığı Türkiye'de öğrenciler ilginç protestolarla, taleplerini dile getiriyorlar. Bunlardan en ilginci, Hacettepe öğrencilerinin son eylemleri... Öğrencilerin bir bölümü, uzun süreden bu yana ne okulda ve ne de günlük hayatta ***konuşmuyorlar.*** Tüm ilişkilerini yazılı sürdürüyorlar. Basının sorularını dahi yazılı olarak cevaplandırıyorlar.

☐Bilindiği gibi, Avrupa 1968'de yaygın öğrenci eylemleri ile sarsılmıştı. Olaylar, Türkiye'ye de sıçramış ilk boykot ve işgal eylemleri ile sürdürülerek, siyasal bir kimlik kazanmış ve çeşitli örgütlenmelere gidilmişti. Çoğu öğrenci hareketlerinden gelen siyasi kadrolar 12 mart müdahalesi ile beraber kanlı bir devlet terörü ile kırılmışlar; Deniz Gezmiş,Hüseyin Aslan ve Yusuf İnan asılmış; Sinan Cemgil ve arkadaşları Nurhak'ta, Mahir Çayan ve arkadaşları ise Kızıldere'de askeri operasyonlarda ketledilmişlerdi.

Geçtiğimiz ay Fransa'da başlayan öğrenci hareketleri 68 olaylarından farklı talepler ve farklı bir bileşimle başlamakla birlikte, 68 olaylarına benzer bir biçimde avrupa'da yaygınlaşıyor.12 Eylül karanlığından yeni yeni çıkan öğrenci gençlik de, Türkiye'de -gene 68'den farklılıklar taşımakla beraber- demokratik hak ve özgürlükler için mücadele alanında boygöstermeye başlamış bulunuyor.☐

KARNIG VAHRADIAN ATİNA'DA ANILDI

(Ermeni Halksal Hareketi/ Basın Bürosu • Atina)

Atina Belediye mezarlığında, 14 Aralık 1986 tarihinde, katledilişinin 4. yılı nedeniyle, K. Vahradian, Ermeni Savaşçılarının düzenlidiği bir toplantıyla anıldı. K. Vahradian 8 Aralık 1986 tarihinde, MİT'e bağlı Türk ajanları tarafından katledilmişti.

Toplantıya Ermeni ve Yunanlı yurtseverlerini yanısıra, politik parti temsilcileri, Atina Belediyesinin bir delegasyonu katıldı. Toplantıda papaz Hagop Rusdemian'ın yaptığı konuşmadan sonra, söz alan papaz Spiros Tsakalos, Ermeni soykırımını kısaca özetledikten sonra şöyle dedi; *"Türk faşist rejimi, sadece mücadele ordusu ASALA'nın dilinden anlıyor. ASALA hepimiz için oldukça değerlidir."*

APM (Ermeni Halksal Hareketi) adına, Azadouhi Sarian'ın mesajından sonra, Yunanistan'da bulunan Ermeni aktör Arto Apardian bir şiir okudu; ardından Yeni Ermeni Devrimi şehitlerinin anısına 1 dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

Toplantıya; PASOK adına Dimitris Kostas, Yunanistan Komünist Partisi (İç) adına Theodoros Tsikas, EDA partisi adına Sofia Arsenio, Yunanistan Hıristiyan Demokrat Partisi adına Dimitris Traghoustis, Yunanistan Devrimci İşçi Partisi adına Theodosis Thiredakis, Atina Belediyesi adına Nikos Kharmalias, EDEK adına Ermina Mai, ARGO adına Aghdjidis Vlassis, Panhelenik Komite, ulusal ilişkiler bölümü adına Yesai Mouradian ve Nikitas Nikitapolos, Yunanistan Halkların Kurtuluşu ve Hakları Birliği adına Dimitris Kaloudiotis, Yazar Yiannis Kiriakidis ve Tarihçi Eva Helmi katıldılar.

Toplantıya ayrıca Ermeni Delegasyonları da katıldı.

14 Aralık 1986

ADALET BAKANI SUNGURLU

Kayıplar Hakkında Bilgim Yok !

☐ "Bu güne kadar resmi rakamlara göre işkence sonucu 13 kişi öldürülmüş!!"

☐ "Koybolduğu söylenen 800 kişi hakkında Adalet Bakanlığının bilgisi yok!"

• Son hükümet değişikliğinden sonra Adalet Bakanlığına atanan M.Oltan Sungurlu, "kayıplar hakkında kendisinin ve bakanlığının bilgisinin bulunmadığını, işkence sonucu öldürülenlerin ise 13 kişi olduğunu " söyledi.

Bakan, *" 1986 yılı içinde Türk Ceza Kanunu'nun **kişiye karşı kötü muamele** başlıklı fikrasına göre, 1459 sanık hakkında dava açıldığını, aynı süre içinde 100 sanık hakkında mahkumiyet cezası verildiğini"* belirtti.Böylece bizzat Adalet bakanı, her ne kadar rakamları gizlese de, işkencenin Türkiye'de bir olgu olduğunu ve işkence yaptıkları kesinleşen 100 devlet görevlisinin de mahkum olduğunu itiraf etmiş oldu!!

www.kurdishstory.org

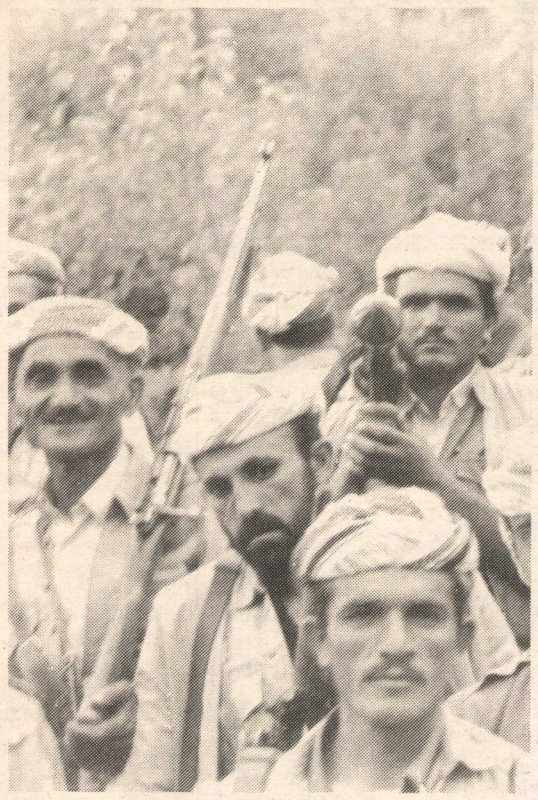

REWŞA DAWÎ LI DIHOK Û ZAXO

☐ Li gor daxuyaniya Polît Bûroya PDK-I, Êrişê dijmin ber belavbûyîne. Hêzên dijmin bi nêzîkayî 15 hezar kesin. Gelek ji wana cahş in.

Şer berdewam e. Pêşmerge û Bargirî Millî, Gelîkaşê û Berzayêbercinê li navçeyî Zaxo dijminan ragirt. Kuştî û birîndarên dijmin zor e. Li gor Raporên rêxistinên bajaran, ku digîhin P.B'yê nexweşxaneyên Zaxo û Dıhok tijî cenazeyên eskerên dijmin e.

Bombardimanê balafir û topbaran berdewam e. Gelek gund hatine şewitandin, wek Birohecarê, Navdarê, Alnekî û Uzmanan û gundên dîtir hatine bombebarankirin. Çend jin û mindal şehid û birîndar in.

Beşek ji mezin piyadeyî dijmin şkestiye. Lê belê di gel vê jî hêzên hikûmetê haziriya xwe êrişekî dîtir dikin. Pêşmerge û bargirî milî û xelk pêkve şerê dijmin dikin.

ZAXO VE DIHOK CEPHELERİNDE SON DURUM

☐ I-KDP Polit Bürosunun bildirdiğine göre, çoğunluğu cahşlardan oluşan 15.000 kişilik bir güçle kurtarılmış bölgelere yapılan Irak saldırısı geri püskürtüldü.

Çatışmalar halen devam etmektedir. Peşmerge güçleri düşmanın tüm saldırılarını, Dıhok ve Zaxo'daki dağlarda karşıladı ve geri püskürttü. Düşman ağır kayıplar verdi. Edinilen bilgilere göre Dıhok, Zaxo hastahaneleri ölü ve yaralılarla dolmuş bulunuyor.

Düşmanın karadan top atışları ve hava saldırları devam etmektedir. Hava saldırıları nedeniyle Bıroheceran, Navdaran, Alnekî ve Uzmanan ve bazı köyler yanmış, uçak ve top bombardımanı sonucu bu köylerdeki sivil halktan kadın ve çocuklardan ölen ve yaralananlar olmuştur.

Düşman piyade güçleri çöküntü içindedir. Fakat buna rağmen her an yeni bir saldırıya geçebilir.

KURD Û NIJADPARÊZIYA DEWLETÊ*

• PERWÎN •

Dema ku em li Ewrupa dixwazin li ser mafên gelê kurd bipeyivin, gelek kes, bi hêzanî yên ku nêzîkî civakên rêzanî (siyasî) û yan ên weşanê ne, xwe paş de dikişînin û ji vê pirsê re rêzanî dibêjin! Heta gava ku em weşandina bernameke piçûk ku naveroka wê bitenê çandî ye, weka stran, dîlan û hwd. dixwazin, ji me re: "Kurd siyasî ne" bersiv didin! Lê gava ku meriv bê pirsa Afrîka Başûr, dilê gelek kesan dişewite û di pelixandina Reşan de pirseke mirovî, ku bingeha wê nijadparêzî ye, dibînin. Lê bingeha pirsa kurdî nîjadparêzî bixwe ye, û em hemî dizanin ku pirsa mirovî û ya rêzanî, eger ji derve awayên wan cihê xuya bibin jî, bi xurtî girêdayî hev in.

Tirkiye

Nijadparêziya dewletê, ango a ku bûye fermî (resmî), dijî gelê kurd ji aliyê her çar hikûmetên Tirkiyê, Îran, Iraq û Sûriyê tê ajotin. Bi hêzanî Tirkiye ye, ku tê de nîvê Kurdan rûdinê, ku di hunera nijadparêzî û faşîzmê de bûye serok.

Hîn di 1923 de, di peymana Lausanne de, gava ku civaka netewan li ser çarenûsa (qeder) gelên ku di bin destê Imperatoriya Osmanî de bûn dipeyivî, nûnerê tirk Ismet Paşa, di axaftina xwe de digot: *''Kurd qet ji Tirkan ne cihê ne, û eger ew bi zimanên cihê bipeyivin jî, ev her du gel perçeke tenê, ji aliyê nijad (irq), ol (dîn) û adetan, ava dikin.''* Piştî hilweşana vê Imperatoriyê û stendina hikm li Tirkiyê ji aliyê Mustafa Kemal ku sernavê wî Atatürk, ango Bavê Tirkan bû, ji bo paraztina yekîtiya muqaddes a Tirkiyê, diviya ku Ermenî bên serjêkirin û Kurd bi her awayî bên asimilekirin. Atatürk di 3 Adar 1924 de, zagoneke (qanûn) ku dibistan, rêxistin û weşanên kurdî qedexe kirin derxist. Ji wê mêjuyê (tarîx) heta îro, di zagona bingehî (bi tirkî: Anayasa) ya tirkî de hatiye nivîsîn ku hemî rûniştevanên Tirkiyê Tirk in. Ango ne bi tenê Kurd, lê Ermenî û hindikayiyên fille û etnîk: Suryanî, Aşûrî, Kildanî, Yûnanî... jî Tirk in! Û navê Kurdan bi awakî fermî dibe *''Tirkên çiyayî''* yan *''Tirkên Rojhilatê!''*

Tu partiyekî ku tê hikm, ji sosyal-demokratan heta libêral yan faşîstan, naxwaze ku vê bendê rake. Pirtûkên dibistanî bi hevokên (cumle) mezin ên ku pesna mezinahiya nijadê tirkî ku ji hemî nijadan bilindtir e didin dest pê dikin! Heykelên Atatürk li her derî, bi nivîsa navdar *''Dilşah e ewê ku dibêje ez Tirk im''* rawestane!... Loma meriv şaş nabe dema ku dibîne ku piraniya Tirkan, ku ji dergûşê mejiyê wan bi vî awayî hatiye şuştin, bi zanebûn yan bê zanebûn, bawer dikin ku *''nijadê''* wan ji hemiyan xweşiktir û resentir (esîl) e û ku gotina *''Kurd''* qedexe ye.

Civakzanê (sosyolog) tirk Ismaîl Beşikçi ku ji salan de ji sedema nivîsîna têzekê li ser Kurdan di girtîgehê de ye, ewha dibêje: *''Di nêzîkî salên 1930 de û piştre, Tirk iddia dikin ku hemî şareyarî (medeniyet) û çandên cîhanê ji rayê (esl) tirkî ne û tecrube dikin ku vê yekê îsbat bikin. Ev propaganda di dema partiya yekta (bitenê) de, bi hêzanî di jiyana Serokê Mezin Gazi Mustafa Kemal de, pirr belav bû bû. Îro ramana (fikr) tirkî, zanîngeha tirkî, weşana tirkî nema xwediyên van qeşmeriyan in, lê idêolojiya 'Tirkitiya Kurdan' bi vî awayî bixwe dajo. Demokratên tirk û tevgera sosyalîst a tirk divên ku bi balkêşî li ser vê babetê xwe xwar bikin.''* Di dirêjayiya sedsalên 19 û 20 mîn de, piştî her serhildaneke kurdî, leşkerê tirk kuştin û sirgûnên girseyî (kîtleyî) pêk tîne. Jimara tevayiya Kurdên ku hatin kuştin û sirgûnkirin ji ya Ermeniyan ne kêmtir e.

(Dûmahîk di hejmara 9 an de)

Pêşmergeyên PDK-Î 30 eskerê Îranê kuştin.

☐Di roja 10.12.1986 an de, li navçeya Hewreman, li dorhêla bajarê Paweh pêşmergeyên hêzên Şahor û Zagros ên PDK-Î li Hemberî êrîşên hêzên xulamok ên Komara Îslamî 4 cepheyan de şer kirin. Êrîşê dijmin têkşikandin.

Di vê şerî de;

Bêhtirê 30 kes ji eskerên dijmin hatin kuştin. 22 kesê din jî ji dijmin birindarbûn. 2 kes hatin dîlgirtin û çekekê pirr jî ket nav destên pêşmerge.

Heyder Xefurî, Canullah Şemsî û du serokên hêzên dijmin jî di vî şerî de hatin kuştin.

Berpirsiyariya PDK-I
Li derweyî welat
19.12.1986/Paris

Türk-Yunan sınırında gerginlik

20 Aralık günü Türk-Yunan sınırının İpsala Ferreküpürü bölgesinde Türk ve Yunan sınır muhafızları arasında çıkan ve yaklaşık 4 saat süren silahlı çatışma sonunda, ikisi Türk, biri Yunan 3 asker öldü.

Olay, her iki devletin sınır bölgesi askeri birliklerini alarma geçirip kısmi teyakkuz durumuna geçirmelerine neden oldu.

Türk ve Yunan gazeteleri olaya geniş bir şekilde yer verdiler. Olay, zaten gergin olan Türk Yunan ilişkilerinin daha da gerginleşmesine sebep olurken, Türkiyenin son yıllarda sınır komşusu olan ülkelere yönelik saldırgan eylemlerinin bir devamı niteliğinde değerlendiriliyor. Türk basını ve hükümet yetkilileri bu olayı fırsat bilerek, Yunan düşmanlığını körükleyen bir kampanya başlattılar.

TKP/ML HAREKETİ 1. OLAĞANÜSTÜ KONFERANSI TOPLANDI.

☐ANK merkezine gelen bilgilere göre, TKP/ML Hareketi 1.Olağanüstü Konferansı toplandı. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride, konferansın *''ağır illegal koşullar altında kayıp vermeden toplandığı''* belirtilmekte ve konferansın toplandığı döneme ilişkin durum değerlendirmesi yapılarak şöyle denilmektedir:

''...azgın karşı-devrimci saldırılar karşısında devrimci güçlerin aldığı yenilginin bir parçası olarak bizde yenildik. Oldukça ağır kayıplar verdik. Pekçok mevzimizi kaybettik. Tasfiyeciliğin geçici egemenliği altında sağa savrulduk. Ne var ki, tüm bunlara karşın, örgütlü devrimci savaşımımız hiç bir zaman durmadı...''

Konferans işçilere, *''sendika ağalarının engellerini aşarak genel grev şiarıyla ilerleyiniz..''* çağrısında bulunarak köy ve kentlerin yarı-proleterleri ve emekçi köylülere de, *''Toprak ve özgürlük şiarınızı yükseltiniz.''* çağrısında bulundu.

Konferans ayrıca, *''faşist generallerin Kürdistan'daki saldırılarını''* protesto eden bir bildiride yayınladı. Bildiride özetle şöyle denilmekte;

''Faşist Türk ordusu, Kuzey Kürdistan'ı defalarca çiğnedi. Dağ başlarında sokak ortalarında, kanlı işkence tezgahlarında, idam sehpalarında, sınır boylarında, kuytu köşelerde yüzlerce Kürt devrimcisi, komünisti, yurtseveri emekçisi hunharca katledildi. Yüzlerce Kürt emekçi ve devrimcisi kayıplar listesine eklendi. Onlarca köy zorbalıkla göçe zorlandı, yüzlercesi sürgüne gönderildi, ajan muhbir ağı genişletildi. Yüzlerce yeni polis ve jandarma karakolu kuruldu. Faşist ordunun seçme birlikleri defalarca Kürdistan'ın dağını-taşını kanlı postallarıyla çiğnedi. Kürt olmak, Kürt ulusunun ulusal haklarını savunmak, en büyük suçlardan sayıldı. Binlerce Kürt komünist ve devrimcisi, yurtseveri ağır cezalara çarptırıldı. ... Kısacası, Türk egemen sınıflarının ilhak ve işgali altındaki Kürdistan'da militarist, şövenist, faşist ulusal zulüm kanlı ve katmerli bir şekilde uygulandı.''

Bildiri *''Kürdistan'da faşist ilhaka ve işgale son!-Tüm uluslara ve ulusal azınlıklara tam hak eşitliği!''* şiarları ile son bulmaktadır.

BİR CİNAYET DAHA

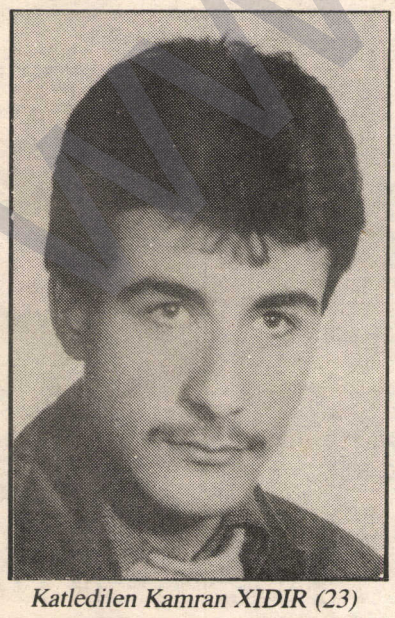

Katledilen Kamran XIDIR (23)

[Kamışlı/Özel]

☐Türk sınır nöbetçileri Suriye Kürdistanının Kamışlı ilçesinde bir Kürt gencini katletti.

☐Türk ordusunun "sınır ötesi" cinayetlerine yeni bir cinayet daha eklendi.

21.11.1986 cuma günü saat 14°° sularında Kamışlı'nın T.C hududuna yakın Kudurbeg mahallesinde amcasının evinin önünde oturmakta olan Kamran Xıdır (23) adlı bir Kürt genci sınırda nöbet tutan Türk askerlerinin açtığı ateş sonucu öldürüldü.

Türk askerlerinin, Kamran Xıdır'ı durup dururken vurmaları Kamışlı'daki Kürtler arasında nefretle karşılandı. Suriye hükümeti, Kamran Xıdır olayında sessiz kalırken, Kamışlı halkının katılımıyla yapılan cenaze töreninde sömürgeci Türk devletini lanetleyen sloganlar atıldı.

Kamran Xıdır, askerliğini yeni bitirmiş, 23 yaşında, demircilik yaparak geçinen, çevresinde sevilen, yurtsever düşüncelere sahip bir Kürt genciydi.

Bilindiği gibi bu cinayet, Türk askerlerinin Suriye Kürdistan'ında gerçekleştirdiği ilk cinayet değildir. Türk askerleri 1981 yılında Kamışlı'nın Cernikê köyünde devrimcilerden ve halktan içinde kadın ve çocukların bulunduğu 15 Kürdü katletmiş, yine 1984 yılında Kamışlı'nın Hilêli köyünde, TC hududuna yakın tarlasında ekin biçen bir Kürt kızı da Türk askerleri tarafından katledilmişti.

Türk askerlerinin sınır tanımaz katliamları, Suriye Kürdistan'ında nefretle karşılandı.

TC'nin Suriye hududunu tam bir savaş cephesi gibi tanklarla, panzerlerle, aydınlatma sistemi ve yeni açılan askeri devriye yollarıyla donatması da yetmiyormuş gibi, şimdi de Kürdistan'ın diğer parçalarında savunmasız insanları katlediyor.

Suriye-Türkiye sınırına yığılan panzerler

UNUTULAN BİR JENOSİD

Michailidis HARALAMBİDİS

PONTUS [I]

□ Türk tarihi, genel olarak Mustafa Kemal'in 19 mayıs 1919'da Samsun'a çıkışını bir başlangıç noktası alır. Osmanlı paşası Mustafa Kemal'in, Samsun seferinin amacı ise genellikle gözardı edilir. Padişahın izni ve İngilizlerin onayı ile başlayan Samsun seferi, bölgede silahlı mücadele veren bir halkın imhasını amaçlamaktadır. Bu halk, savaş sırası ve sonrasında imha edilerek tarih dışına atılan Pontus halkıdır. Topal Osman çetesinin katliamından kurtulanlar, Sivas'ta kurulan darağaçlarında canvermişler..Diğerleri göçe zorlanmış, çeşitli ülkelere sığınmışlardır.

□ Pontus jenosidi tarihin karanlık sayfaları arasında duruyor. Türkiye'de resmi tarih dışında doğru dürüst bir tarih de henüz yazılmadığı için, bu karanlık sayfa bir süre daha yerinde duracak. Aşağıdaki yazı, konu ile ilgili araştırmalar yapan gazetemiz yazarlarından sosyolog M.HARALAMBİDİS'e ait. Elefterotipia gazetesinin 17 Eylül tarihli nüshasında yayınlandı. Yorgo BACA tarafından türkçeye çevrildi.

Pontus Rumları Unutulmuş bir jenosid

Pontuslular, mecburi göçe tabi tutulduktan sonra gerçek durumlarını ve tarihsel evrimlerini yazmak için*, tarih bilimin, haklar hukukunun, etnoloji ve sosyoloji biliminin kenarından-köşesinden yararlandılar.

Politik durum ise dikkate alınmadı. Fakat,Pontuslular tarihsel olguları ve durumlarını korumak için politikayı kullanmak için çaba sarfettiler.**

"Sorunun ört-bas edilmesi için" büyük devletlerin şiddet mantığı egemen oldu. Yenilgiye ugrayan halkın karşı koyma yöntemleri ise, bilinçsiz sayılarak, tarih dışına atılma, yok olma tehlikesiyle yüzyüze kaldı. Pontus halkının evrimini düşünen, saptayan, planlayan ve onun kaderini belirleyen büyük devletlerin politikalarıydı. Bunlar arasanda Lozan anlaşmasından başka*** büyük devletlerin politikalarına uygun olarak Pontus halkının kaderini tayin edin iki büyük anlaşma daha vardır:

Birincisi:
Venizelos-Atatürk dostluk antlaşması
İkincisi ise:
Yunanistan'ın NATO'ya girmesi ve Türkiye'nin toprak bütünlüğü doktirinidir.

Sol bir mülteci politikası oluşturulmasına rağmen *(böylece ülkemizde ''Yunanistan'da ç.n'' kitlesel bir proleterleşme olgusu ortaya çıkmıştır)* Pontusların ucuz iş gücünü kullanılmış, ve onların etnik kimlikleri, yaşam durumları vb. görmezlikten gelerek sahip çıkılmaya ve onların sözcülüğünün yapılmasına çalışılmıştır. Böylece Potnuslar için müsait bir ortam yaratılmadığından onların tarihleri, örf ve adetleri yeni nesillere aktarılamıyor. Göçmenlerden gelen anılar, tarihi olgular, hatıralar, örf adetler, dil konusunda anlatımlar nesilden nesile yabancılaşmış, yabancı değerlerle kaynaşmıştır. Anılar karışmış, unutulmuş ve giderek yok olma tehlikesi ile karışılaşmıştır. Geçmişini tanımamak, bugün ve gelecek için ciddi kuşkular yaratmaya başlamıştır.

Danslar, türküler, oyunlar bir halkın ulusal kimliğini yeterli olarak belirleyebilecek nitelikte olmadığı zaman, eksik ve yanlış değerler de üretebilmektedir.

Sonuç olarak ancak, iki şartla bir halkın mücadele etmesine müsade edilebilir: halkın tarihinin gerçek muhtevasıyla kavranılması,ki böylece tarihsel ve politik evrimin nedenlerini, bugünkü durumun anlaşılmasının sağlanması ve bu halka karşı uygulanan katliamların insanlık yasalarına göre uluslararası örgütler tarafından tanınması.

Bu iki şartla bir halk varlık hakkını garantiye alabilir. Ve varlığını ispatlıyarak sürdürebilir.

Eğer 1923'ten sonra böyle bir perspektif açılsa ve gerekli işlemler yapılsaydı Pontus sorunu gündeme getirilirdi.Bunun için tekrar aynı işlemlere dönmek gerekecektir.

Hakların hukuku mantığı

Biz bu soruna hakların hukuku mantığına göre yaklaşımda bulunacağız. Günümüzde, bölgedeki hakların *Yeni Doğu Sorunu* ile ilgili görevleri oldukça yüklüdür. Bölge halkları tarihi yeniden araştırmak ve kendi açılarından yeniden yazmak zorundadırlar. Devletlerinin tarihi değil hakların tarihi yazılmalıdır. Bu çalışma olumlu sonuçlara ve yeni perspektiflere yol açabilecek *yeni doğu sorunu* için halkların hukuk mantığına göre çözümlemeler belirlenecektir. Eğer devletlerin mantığı egemen olursa,bu, Doğu Akdeniz Bölgesinde etnolojik, sosyolojik, kültürel kargaşalığa yol açabilecek ve yeryüzünün hiç bir yerinde rastlanmamış olgular oluşacaktır.

Kısa tarih

Küçük Asya'nın kuzeyindeki kıyılarda M.Ö. 8'ci asırda yaşayan Paflagonia'dan Lazlara kadar ulaşan hayat Pontuslulara tanıklık etmektedir. Potnusların tarihe katkılarını, gelişimlerini ve uygarlıklarını; Helenizm ve Bizans devrinde tarih kitaplarında okumak mümkün. Bu kitaplara ve yazarlarına karşı çok tepki duyulmuştur.

Osmanlı işgalinden, siyasi, iktisadi ve ırkçı mekanizmalar ve Pontus halkına uygulanan yöntemler bu halkın varlığını ve birliğini imha tehlikesine kadar genişlemiştir.

Potnuslar ve Küçük Asya'nın diğer hakları, özellikle hristiyan uluslar kendi ülkelerinde görülmemiş bir zulma ve zorbalığı yaşadılar.Bu zulum ve zorbalık bütünü ile Osmanlı despotizminin,azınlıklar üzerindeki politikasının ürünleriydiler.

Bu baskı ve zorbalıklar Pontus halkını göçe zorladı. Pontuslular, kıyılardan dağlara, manastırlara, giderek Kafkaslara doğru yöneldiler. Pontus halkının direnmesi güçlüydü. Tarih buna tanıktır.Örneğin, Pontus'ta XVII. YY. dan önce inşa edilen cami yoktur

Çıkış Yolu

Pontusların, Kafkaslara doğru yığınsal göçleri ve Kafkaslarda ortaya çıkan Pontus toplulukları, Osmanlı-Rus savaşlarının sonuçlarından biridir. Pontus halkı, geri çekilen Rus ortodoks askerlerinin peşine takılarak Kafkaslara göç etti. Çünkü, savaş sonrası yaşadıkları bölgede kendilerini bekleyen akıbeti biliyorlardı. Zorba işgalcinin zulmunu yakından tanıyan Pontus halkı, doğal olarak ülkesini terketme durumunda kaldı. Eğer, Kuzey Kafkaslarda, Gürcüstan'da var olan topluluklarının geçmişi incelenirse, bu toplulukların , Osmanlı-Rus savaşları (1828,1856,1871,1916) sırası veya sonrasında ortaya çıktıkları görülür. Örneğin, 1916 yılında 250 binden fazla Pontuslu Kafkasya'ya göç etmişlerdir.

Yüzyılın başından bu yana Pontus sorunu, genel olarak Doğu Sorunu'nun bir bölümünü oluşturur. Devletlerin egemenlik uğruna giriştikleri mücadelelere bağlı olarak, tarihsel olguları reddedildi, halkların etnik kimlikleri yok sayılarak tarihin dışına itildi. Pontus'un kaderi ile Ermeni ulusunun kaderi de devletlerin bu egemenlik mücadeleleri içinde "doğu sorunu"nun dışına atılarak, bir yok oluşa terkedildi.

Pontus halkının kendi etnik kimliğini, kültürel ve ulusal özelliklerini koruma uğruna giriştiği mücadele, 1908'den sonra ise Jön-Türkler'in ırkçı saldırılarına hedef oldu, özellikle, 1916-23 arasında Pontus halkı üzerindeki zulum, zorbalık, sürgün ve katliamlar olabildiğince boyutlandı. 1916'da Pontus halkı ünlü "Amele Taburları"nda katledildiler. Daha sonra Türk devleti tarafından önceden planlanmış sistemli saldırılar 1923'e kadar süren bir jenosidle tamamlandı. Bu dönem içinde büyük katliamlar yapıldı, şehirler, köyler yakılıp yıkıldı, binlerce insan öldürüldü. Binlercesi sürgün edildi.İmha eylemleri, Pontus kıyılarından, Erzurum'a; Kürdistan'a ve giderek Suriye'ye kadar genişledi. Bu olaylarla ilgili belgeler, aynı dönemde bölgede bulunan Alman, Amerikan, Avusturya ve benzeri devletlerin konsolosluk arşivleri arasında bulunabilir elbette. Ve zaten, Pontus örgütleri de bilimsel çalışmalarla ilgili belgeleri yayınlamaya başlamışlardır.

300 bin Kurban

Zorbalık ve sürgünlerden sonra özellikle kadınlar ruhsal bunalımlara düştüler. Bu kadınlardan birçoğu, bu ruhsal bunalımlar içinde kıvranarak Yunanistan'da öldü. Yunan Üniversitesi ve psikologları bu konu ile hiçbir zaman ilgilenmediler.

Belgelere göre katledilen Pontuslular 300 bin cıvarındadır. Kuşku yok ki, eğer Pontus halkı imhaya karşı direnmeseydi, katliam çok daha büyük olacaktı. Nitekim, Ermeni halkının silahlı direnişinin var olduğu bölgelerde de katledilen Ermeni sayısı, direniş olmayan bölgelere nispetle daha az olmuştur.

Pontus halkının imhasında ittifak eden güçler, lumpenler ve Osmanlı Askeri Bürokrasisiydi. Katliamı Giresun'da Topal Osman ile Kemal'in (Mustafa Kemal) çeteleri yaptılar. Zaten, Kemal'in Samsun'a gelişi de Pontus direnişini bastırmak ve imha etmek içindi.

Pontus üzerinde uygulanan sürgünler de kapalı bir imha biçimi idi. Bu imhanın "savaş hukuku" ile açıklanması da mümkün değildir. Çünkü, sürgünlerin uygulandığı bölgelerde Yunan ordusu yoktu ve bölge askeri-stratejik bir bölge değildi.

1923 yılında imzalanan Lozan anlaşmasında, şöyle bir ifade vardır:*'' yığınların değiştirilmesi meselesi tamamlandı''*..Fakat Pontus halkı için herhangibir işlem söz konusu olmadı. 1923'den sonra, kendi ülkesinden herhangibir barışçıl çıkış yapamadı. 1923'ten sonra, zulumdan ve katliamlardan kurtulabilen Pontuslular, binlerce yıllık ülkelerinden zorla çıkarıldılar. Zorla ülkelerini terketmek durumunda kaldılar. Zorla göçe tabi tutulanlar, Rusya'ya, Latin Amerika'ya, Orta-Doğu'ya ve Avrupa'ya gittiler. Çok büyük bir bölümü ise Yunanistan'a geldi. Bağımlı Yunan devleti açısından herhangibir mübadele (değişim) şekli uygulanmadı.

Pontus halkının varlığı ile ilgili hiçbir hak tanınmadı. Kendi ülkesinde yaşama hakkının korunması bile sağlanamadı. Öte yandan, ulusal ve kültürel kimliğine saygı gösterilmedi. Pontus'un zenginlikleri, halkın mal varlığı yağma edildi.

Türk devletinin Pontus halkına karşı giriştiği bu jenosid, unutulmaması, tarihten silinmemesi ve affedilmemesi gereken bir olgudur.Devletler, kendi çıkarları gereği, jeo-stratejik ve jeo-politik doktirinler uğruna Pontus halkının maruz kaldığı zulmu, sürgün ve katliamları unutturmaya, yapılan haksızlıkları küçümsemeye ve bir takım amaçları gizlemeye çalıştılar.Bundandır ki bu gün bu olguların ortaya çıkarılması için çaba sarfedilmektedir. Jenosidin resmi olarak kabul edilmesini istemek elbette ki her halkın doğal hakkıdır.

Çevirenin notu:Pontus ve diğer uluslardan yazar, tarihçi ve bilim adamları kastediliyor; **Gerçek bir araştırma olmadığı anlatılmak isteniyor; * Yazarın notu: Lozan anlaşması, asrımızın en büyük pazarıdır. Batının jeo-stratejik ve ekonomik çıkarları gereği, Osmanlı devletinin devamı olan ve Kemalist yöntemlerle karıştırılarak yenilenen Türk devleti, halkların isteğini ve tarihi olguları yok sayarak mücadeleye girişmiştir*

Kaynaklar:
1. İfiyenia Anastasidu : Venezilos, Yunan-Türk Anlaşması 1930
2. Falmaraier : Trabzon İmparatorluğunun Tarihi
3. Peri Anderson : Seminerdeki Açılış Konuşması '' The Ottoman Empire in The World Economy State Universty of New York 1984
4. Hristo Samuilidis : Rum Pontus Tarihi Atina 1986
5. Savvas İoakimidis : Pontus Genel Tarihine Katkı
6. Yorgo Lamsidis : Mübadele Edilen Mülkler Üzerine Atina 1983

Pontus merasim kıyafeti

IRA

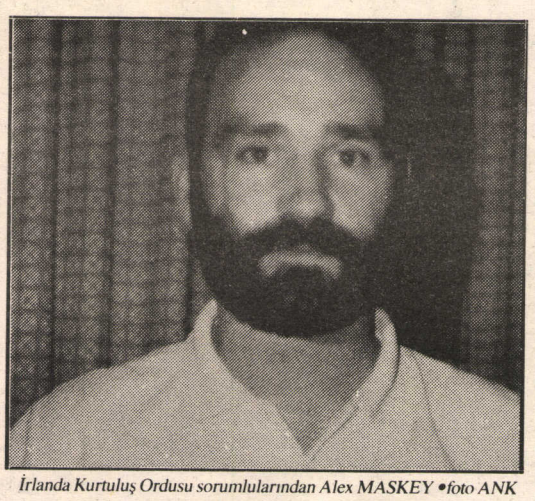

İrlanda Kurtuluş Ordusu sorumlularından Alex MASKEY •foto ANK

Alex Maskey:

"Ülkemizde, 800 yıldır İngilizlere karşı mücadele ediyoruz!"

Atina • ANK

• Dünya Halkları ile Dayanışma Örgütünün davetlisi olarak Atina'ya gelen, IRA sorumlularından Alex Maskey ile ANK muhabirleri bir görüşme yaptılar. Aşağıda, bu görüşmenin bir bölümünü okuyucularımıza sunuyoruz.

☐Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketi ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

☐☐ Bize Kürdistan'la ligili çok az haber geliyor. Bunlar da oldukça karışık. Ermeni ve Kürt sorunu bize çok karışık getiriliyor. Pek doğru haber alamıyoruz.

☐İran ve Irak'daki Kürt hareketleri ile ilgili bir değerlendirme yapabilir misiniz?

☐☐Biz kendimiz için hayatımızı tayin etmek istiyorsak, dünyanın diğer halkları için de aynı şeyleri talep ederiz. Dediğiniz yerlerdeki hareketlerle ilgili bir bilgimiz yok. Ancak onların da bizim gibi haklara sahip olmalarını talep olarak ileri sürüyoruz.

☐Türkiye'de demokrasiye geçme ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

☐☐Türkiye'deki duruma biz demokrasi diyemiyoruz. ABD dünyanın her yerinde kendi yöntemlerini uyguluyor. Bu anlamda Türkiye'deki duruma da demokrasi diyemiyoruz.

☐Kürdistan halkına iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

☐☐Biz kendi ülkemizde 800 yıldır İngilizlere karşı mücadele ediyoruz. Sizin, Kürtlerin karşı karşıya kaldığınız görevler bizimkinden az değildir. Sizler de mücadele ediyorsunuz. Sizin de zorlu mücadelelerden sonra zafere ulaşacağınıza inanıyoruz. Zafere ulaşmanızı dileriz. Ve uğrunda savaştığınız hakların elde edilmesi için, içinde bulunduğunuz mücadelede, sizinle olan dayanışmayı temenni ediyoruz. Her iki mücadelenin de zafere ulaşmasını diliyoruz, buna inanıyoruz.

☐Kendinizle ilgili söylemek istediğiniz bir şey var mı?

☐☐Biz iki ayrı savaş sürdürüyoruz; birisi ingilizlere karşı, diğeri ise, bize karşı yanlış eğilimleri olanlara karşı, yani içimizde bir savaş....Biz her gün sokaklarda İngilizlere karşı silahlı bir savaş sürdürmekteyiz. Aynı zamanda bunlarla işbirliği yapanlara karşı da mücadele vermek zorundayız.Kürdistan'daki durumu yakından tanımıyorum. Ama biliyorum ki, bölgede bulunan halklar bir arada yaşamak zorundadırlar. Sizin durumunuz kendine özgü bir durumdur. Bunu kendi açımızdan değerlendirmek zorundayız.Umarım bu bölgede mücadele eden halkların kabulü doğrultusunda bir çözüm olur. Asıl amaç bu olmalıdır.

ANKARA VE IRAK'TAKİ PETROL

☐ Sovyet silahları ile donatılmış Kürt partizanları büyük bir ihtimalle İran askerleriyle geçtiğimiz ay, farkında olmadan Kuzey Irak -Kerkük'teki petrol yataklarına kadar varmışlar! Ve yüksek gerilim hattına karşı eylemde bulunmuşlar.

Bu eylem Tahran tarafından büyük bir zafer olarak gösterilmiş...

Bu tesislere büyük bir zarar olmadığı halde, Ankara bunu büyük bir tehlike olarak kabul ediyor.

Türkiye Kerkük'ten gelen petrol boru hattı ile, İskenderun limanına günde 1.1 milyon varil petrol sevk ediyor. Bu petrol boru hattı, yanlız Türkiye için değil, Bağdat için de büyük bir can damarıdır.

Çünkü, Irak bu boru hattı ile petrolünün yarısını dışarı ihraç ediyor. Elbetteki Kürt partizanlarından gelen bir saldırı bir mucize olarak beklenmemelidir.

Doğu Anadolu'daki Kürt partizanlarına karşı savaşan Türk askerleri aynı zamanda, Irak'taki 20 bin Kürt partizanını da karşısına almıştır.

Irak'taki Kürt partizanları, körfez savaşında Tahran'ın beşinci kolu olarak gösteriliyor. İran'ın büyük bir saldırısında Kürtler önemli fonksiyon oynarlar. Bu güçlerin Kerkük'teki petrol yataklarına ve boru hattına saldırı ve işgali Ankara'da büyük bir endişe ile karşılanıyor.

Haftalardan beri Ankara'da, İran saldırısının nasıl engelleneceği, varsayımlarla önlenmek isteniyor. İran, elbette petrol yataklarının Türkiye tarafından işgaline göz yummayacaktır.

Ankara'daki hükümete muhalif politikacılar, kulisler arkasında ABD Savunma Bakanlığı'nın bir planından bahs ediyorlar. Buna göre Türkiye'nin İran saldırısından evvel Kerkük'ü işgal etmeye kalkması, Moskova'nın NATO üyesi Türkiye'yi tehdit etmesine yol açar.

Bu da ABD Çevik Kuvvetlerinin gerilim bölgesine girmesine yeterli bir sebeptir. Bu durum yanlız Irak petrol yataklarının İran ve Sovyetlerin ilgi alanına girmez. Aynı zamanda bu, ABD'nin Doğu Anadolu'daki askeri varlığının oldukça kuvvetlenmesine bir gerekçe olur.Washington bu spekülasyonlara karşı bir tavır takınmamıştır. Bu arada Türk Dışişleri Bakanlığı özellikle Tahran'a karşı bu senaryoyu yalanlamaya büyük gayret gösteriyor.

Başbakan Özal da, Ekim sonunda Ankara'ya acilen ziyarete gelen ve bilgi edinmek isteyen, İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Hüseyin Şeyhülislam'a Ankara'nın körfez savaşında tarafsız kalacağını garanti veriyordu.

Fakat, İran'dan gelen ziyaretçi, İran'ın Kerkük'teki petrol yataklarına saldırmayacağına dair bir güvence vermiyordu.

Şeyhülislam: *''Biz Irak'la savaş içindeyiz, kimseye garanti vermeyiz''* diyerek İran'ın resmi görüşünü belirtiyordu.

Ankara'dan yapılan son açıklamaya göre, Türkiye'nin milli ve ekonomik çıkarlarının tehlikeye düşürülmesine göz yumulmayacaktır deniyordu. Türkiye kullandığı bu elastiki açıklamalarla askeri bir saldırıyı açık kapı bırakmaktadır.

Türkiye, Kuzey ırak petrol boru hattını elinde tutma bahanesiyle Kuzey Irak'taki Kürt peşmergelerine karşı iki hava saldırısıyla ve Türkiye, Irak sınırına büyük askeri yığınaklar yaparak, bölgeyi denetim altında tutmaya çalışıyor. Kerkük'ün işgal planı Türk generallerinin çekmecelerinde çoktan beri hazır tutuluyor. Türk militarizminin ulusal çıkarlarını güvence altına alma adına büyük rizikolar ve diplomatik anlaşmazlıklar yaratması son olarak 1974 Kıbrıs işgali ile de kendisini göstermiştir.

Fakat, Kerkük petrol yataklarının işgali çok tehlikeli boyutlara sahiptir. Türkiye böylesi bir tavırla körfez savaşına çekilerek sonu belli olmayan bir maceranın içine girebilir.

Özellikle Ankara'daki Türk Hükümetinin uykusunu kaçıran Kürt sorunu eğer Türkiye Kuzey Irak'a saldırırsa büyük boyutlara ulaşabilir. Çünkü, böylesi bir işgal eylemi ayrılıkçı militanların Türkiye'nin bölgeyi işgal etmesini ele alarak Doğu ve Güney Doğu Anadoluda sonu gelmeyen bir savaşa sürükleyecektir.

• GERD HÖHLER

NOT: 20 Kasım 1986 tarihli Frankfurter Rundschau gazetesinden H.AYDIN ta rafından türkçeye çevrilmiştir

Invasion würde von den militanten Separatisten wohl unweigerlich als Versuch der Türkei betrachtet werden, diese Region auf Dauer zu annektieren und damit die Gefahr eines endlosen Guerillakrieges in Südostanatolien heraufbeschwören.

GERD HÖHLER

4 DEVLET BİR HALKA KARŞI

20 milyon Kürd'ün genel olarak içinde yaşadığı 4 devlet (Irak, İran, Türkiye, Suriye) aralarındaki değişik politik sistemlere rağmen, Kürt politikasında ortak uygulamalar içindedirler: sivil halkı yerinden etme ve ona karşı saldırı düzenleme; en ufak bir direnişi bile vahşice bastırma, uluslararası düzeyde yasaklanmış silahları kullanma (zehirli gaz, napalm, thallium zehiri vb.).

İran'da son 3 yılda 100 den fazla Kürt köyü Devrim Muhafızları ve ordu tarafından zorla dağıtıldı.

Irak'ta ordu İran ve Türkiye sınırında bulunan 460 tan fazla kürt köyünü yerle bir etti. 750.000 civarında insan Irak'taki kamplara gönderildi veya kampları hiç aratmıyan *''stratejik model köyler''* denilen yerlere yerleştirildiler. Aynı akibete Kürdistan'da yaşıyan hıristiyan Asuriler, Süryaniler, Yezidi ve Şiiler de uğradılar.

Türkiye'de, İran, Irak ve Suriye sınırındaki Kürt köylerinde yaşıyan halkı göçe mecbur etmek için, sistemli bir şekilde genel askeri operasyonlar ve ekonomik ablukalarla yıldırılmaya çalışılıyor. Dünya Bankası ve Federal Almanya Hükümeti tarafından da finanse edilen bir baraj projesi (GAP) onbinlerce Kürt köylüsünü gelecek yıllarda mülksüzleştirme tehdidi ili karşı karşıya getirmiştir.

Suriye, genel sayım yasasıyla 120.000 Kürd'ün vatandaşlığını iptal etmişti. Bu vatandaşların mülk edinebilme ve diğer doğal haklarını ellerinden almıştı.

GESELLSCHAFT FÜR BEDROHTE VÖLKER-kuruluşundan bu yana-çoğu zaman bazı kuruluşların düşmanlığına karşı-ısrarla ve düzenli olarak Kürtlerin ezilmişliği ve mücadelesi ile ilgili sürekli bilgilendirmiştir.GFBV şu anda Kürd kuruluşlarıyla, Federal Almanya'da yaşayan 400.000 civarındaki Kürdün tehdit altında olan ulusal haklarıyla ve uğradıkları haksızlıklara karşı mücadele edip bu halkın durumuyla ilgileniyor.

Bu yazı GFBV'nin 1986 da yayınladığı son sayısından çevrilmiştir.

Çeviri;R.KARTAL

"TİRKEK BULXARİ" JI AUSTRALIA DIGIHÊ TIRKIYÊ

• ANK Australya

Sefîrê Bulgaristanê li paytexta Australya, Canberra, li dijî biryara hukmata Australya, ya ku rê dabû Naim Suleyman (19 salîn), yek ji endamên taximê giranîrakerên (halter) Bulgarî yên ku bi mêvanî hatibûn bajarê Melbourne, protesto kir.

Naim Suleyman bi navê Shalamanov dihat nas kirin û nuha li Tirkîyê ye. Li Melbourne hin kesên Tirk xwe gîhandibûn Shalamanov, ew kiribûn tombîlekê, biri bûn malek Tirk û li wir veşartibûn. Dûvre wî ji hikumata Australya xwaztibû, ku bihêlin ew biçe Îngîlîztanê. Tev ku mamurên Bulgarî rica kiribûn, ku bila ew ber çûyîna xort tev wî biaxifin, karbidestên Australî nepejirandibûn. Naim Suleyman gihîştibû London û ji wir bi balafira Serokwezîrê Tirkiyê firiyabû Enqerê.

Li Enqerê Naim Suleyman bi rojnamevanan re got ku, *''Li beşek Bulgarîstanê (mentiqa Kircaalî) di sala 1984'an de 80-100 kesên Tirk hatine kujtin, ji lewra wan nepejirandiye ku navên wan yên îslamî werin guhertin. Mizgeft bi zor hatine girtin û zimanê tirkî hatiye qedexekirin.''*

Wek tê zanîn, ne tenê ziman, lê hebûha gelê Kurd, ku hejmara xwe li Tirkiya îroj tew hindik 12 mîlyon e, hatîye qedexekirin. Her kesê ku li dijî vê neheqîyê dengê xwe radike ji hêla karbidest û mîdya tirk de wek mirovek *''xayin''* tê xuya kirin.

Ajansa Nûçeyên Bulgarîstanê BTA, daye zanîn ku, *''revandina Shalamanov yek ji kirinên terorîst li dijî welatên sosyalîst e. Berêz Shalamanov yek ji hevalan hatiye bi dûr xistin, di nav komek kesên tirk de hatiye mejî-şuştin û di bin bandûra guvaştinek nefsîn de biryar daye.''* BTA bi hişkî biryara Australya di derheqê vê merselê de protesto kir.

Naim Suleyman dixwaze ji vir û şûn ve di bin navê Tirkiyê de rola xwe wek giranîrakerekî bilîze.

Mehkemeya Demiryan di sibatê de destpêdike

• *ANK Australya*

Livon Demiryan (34) yê ku di 22.11.86 an de saet 2 yê sibeyê tevî hevalekî xwe bombeyekî kiribû bin qonsula Tirkiyê li bajarê Melbourne di dadgehê de wek endamek Enîya Şoreşgerî Ermenî hat naskirin. Wekî tê zanîn hevalê wî bi dû teqîna bombeyê hate kuştin û berêz Demiryan dûre hat girtin. Mehkemekirina Demiryan dê di 5 ê Sibatê de dest pê bike.

Berî çend salan qonsuleke Tirk li Sydneyê hatibû kuştin û heta îro jî kesek ji bo kuştina wî û şofêrê wî nehatiye girtin.

ATİK Kuruldu

• Stockholm ANK

☐ Bir yılı aşkın bir süredir öncalışmaları süren Türkiyeli İşçiler Federasyonlarının, bir konfederasyon halinde birleşmeleri karar altına alındı. Frankfurt'ta yapılan bir toplantı ile ATİK'in (Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu'nun kurulduğu açıklandı. Konfederasyona, ATİF, FTİF, ATİGF, HTİF ile diğer avrupa ülkelerindeki komiteler üye oldular.

☐Kurdistan Press'e İsveç ATİK taraftarları bir mektup göndererek, durumu *''Türkiyeli, devrimci, demokrat ve yurtsever arkadaşlara Kurdistan Press aracılığı ile de duyurmak''* istediklerini belirttiler.Yayınlanan bildiride ATİK'in *''Yurtdışındaki Türkiyeli işçilerin ekonomik, demokratik taleplerini savunacağı ve bu uğurda kararlıca mücadele edeceği''* açıklandı.

KURTARILMIŞ ALANLARDA

Yoksuluz Ama Özgürüz

□ Biz gençlerimizi, çocuklarımızı düşmanın çıkarları için ölüme göndermektense, burada şereflice yaşamayı tercih ederiz.

□ Kurtarılmış bölgeler, yalnızca askerî saldırı ve tehdit altında değil..Aynı zamanda, çok zalim bir ekonomik muhasara var.

□ Yol, su, okul, elektrik, hastane, erzak, hamam..hiçbir şey yok. Bütün bu zahmetlere halkımızın kurtuluş mücadelesinden ötürü katlanıyoruz.

□ Hastalarımızı, ya KDP (Kurdistan Demokrat Partisi)'nin ya da IKP (Irak Komünist Partisi)'nin karargâhlarına götürürüz. Genellikle 8 ya da 10 saat yürürüz.

□ Kurtarılmış bölgelerde, düşmana boyun eğmeden yaşamanın tadı, yoklukları ve eziyetleri bastırıyor. Rahat yaşamadığımız ortada..Fakat özgürce yaşıyoruz, O da bize yetiyor.

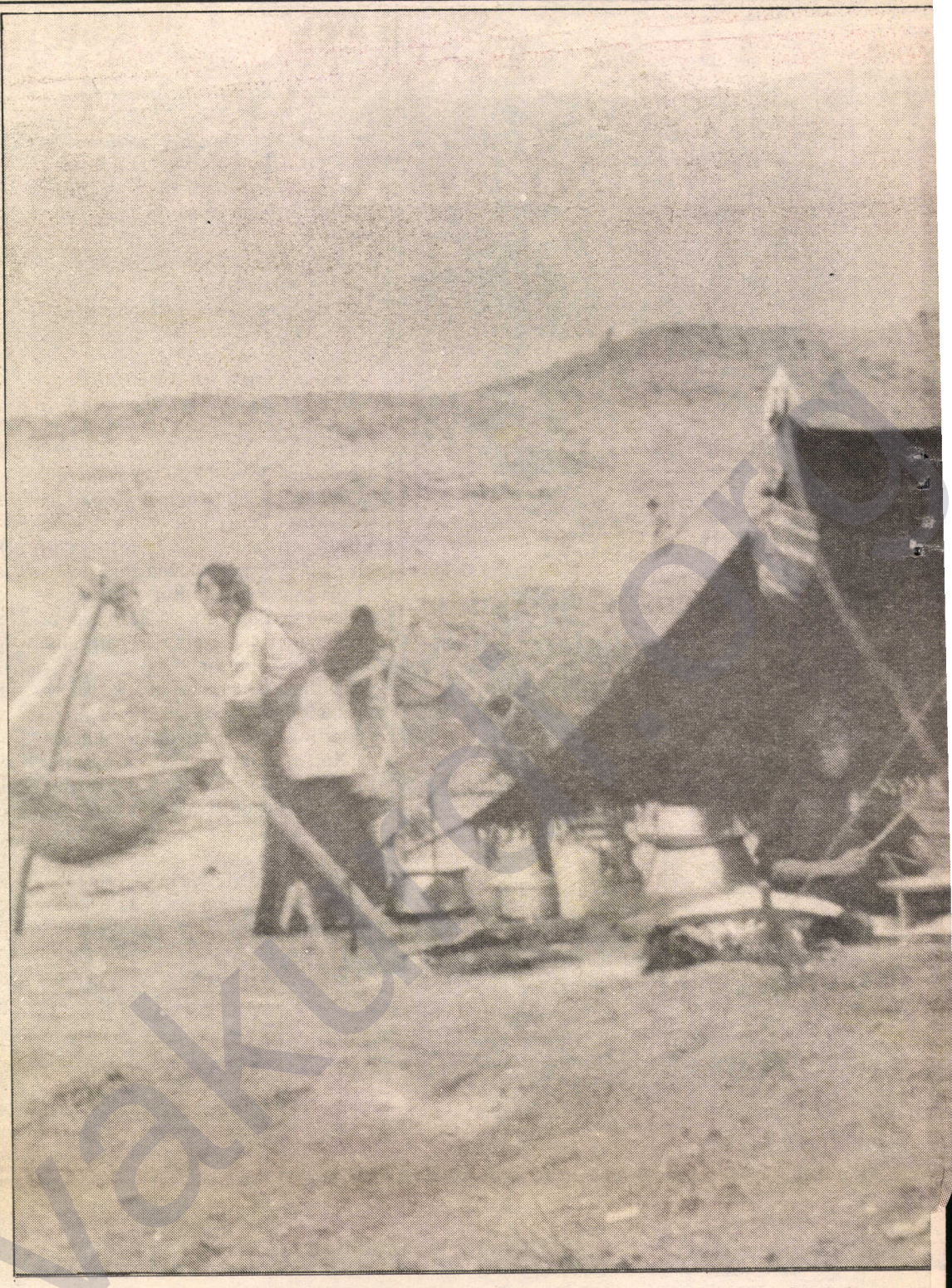

• Güney Kürdistan, yüzyılın başından bu yana savaş içinde..Devrevi ayaklanmalar ve ulusal direnmelerle beraber, önce İngiliz emperyalizminin ve sonra İran, Türkiye ve Irak'ın saldırılarına hedef olmuş bir bölge.

Esasen, yüzyılın başında İngiliz emperyalizminin, 1820'lerde ise Çarlık Rusyası'nın Kürdistan üzerindeki hesapları, Kürt ulusunun tarihini belirleyen en önemli dış dinamikler olagelmiştir.

Baban aşireti lideri Abdurrahman Paşa'nın Osmanlıya karşı direnişini (1806) Mahmut Berzenci'nin ünlü mücadelesi izler.. Onu da, Barzaniler. 1931-45-61-75 savaş dönemleridir. 75 yenilgisinden sonra, yerel direnmeler, bugün yeniden ulusal bir boyut kazanmış durumda.. Bütün bir yüzyıl Irak devletinin sınırları içinde bulunan Kurdistan topraklarında kanlı ve acımasız bir imha savaşı süregelmiştir. Bu arada, sık sık toplu sürgünlerle de bölge boşaltılmış ve Güney Irak'tan getirilen göçmenlerle, araplaştırılmaya çalışılmıştır. Bugün, ne araplaştırma politikası ve ne de imha eylemleri amacına ulaşmış değil. İnsanlar, bütün yokluklara ve yoksunluklara, zulme ve katliamlara rağmen binlerce yıldan bu yana yaşadıkları toprakları terketmediler. Terketmeyi de düşünmüyorlar.

Kürt Haber Ajansı (ANK) muhabirleri, kurtarılmış alanlarda yaşayan halkla, Kurdistan Press okuyucuları için çeşitli görüşmeler yaptılar. Şeyhzade aşiretinden Mıhamed Şeyhzade bunlardan biri.. Şeyhzade Mıhamed yüz hanelik aşireti ile beraber Çiyayêsor bölgesinde oturuyor. 65 yaşında. 4 çocuğu var. Biz sorduk. O anlattı:

□ Önceleri, kışı Sideka bölgesinde, yazı ise Hıreyne bölgesinde geçiriyorduk. Hıreyne bölgesi kurtarılmış alandı. KDP peşmergelerinin denetiminde idi. 1980 güzünde, İran-Irak savaşı başladığında, Irak askerleri, bizim Sideka'yı terketmemizi söylediler. Biz de aşireti toplayıp, Hıreyne'ye geldik. Aynı bölgede yaşadığımız, Rewanduk aşireti ise, hükümet bölgelerine gitti.

Biz Hıreyne'ye yerleştikten bir kaç yıl sonra, İran yeni bir hücum başlattı. Bölge savaş alanına döndü. Biz de, bölgeyi terkedip, Çiyayê Sor (Kızıldağ)'a yakın Kaniya Spî (Akpınar) bölgesine yerleştik. Nüfusumuz 1200-1500 civarındadır.

□ Bir kaç yıl öncesine kadar, temel gıda maddelerini hükümet denetimindeki bölgelerden kaçak olarak alıyorduk. Bize satılan her malın değeri, normal fiatın iki, üç misli fazlaydı. Ama, mecburduk. Geçen güz de, gene kışlık erzakımızı kaçak yollardan temin edebildik. Ancak, bu yıl, yıllık erzakımızı partinin açtığı yollardan temin edebiliyoruz.

Kaldığımız bölgede kış çok çetin geçer. Fazla miktarda kar yağar. Yollar kapanır. 4-5 ay dünya ile ilişkimiz kesilir. Bu nedenle biz, kışlık erzakımızı güzün almak zorundayız.

□ Hayvanlarımızı, Irak ve İran'dan gelen tüccarlara satarız. Koyunun çiftini 80 dinara, keçinin çiftini ise 50-60 dinara satarız. Peynir de satarız. Peynirin kilosunu 1.25 dinara ancak satabiliyoruz. Fazla da alan yok.

□ Çocuklarımızın eğitimi için, eskiden yaşadığımız bölgede müracaatımız olmuştu. Hükümet yetkilileri, müracaatımızın yerine getirileceğini söylediler. Ama, okul açmadılar. Son bir kaç yıldır sabit bir yerimiz olmadığı için, çocuklarımızı eğitemiyoruz. Ben biraz dini eğitim gördüğüm için, bazen çocuklara Kuran dersi veriyorum. Ayrıca bazı kürtçe din kitapları var. Onları okutuyorum. IKP (Irak Komünist Partisi) karargahları bize yakın olduğu için, sık sık bize gelirler, Geçen yaz, bana, 'bir yer yapın, öğretmen arkadaşlarımız var. Gönderelim. Sizin çocuklarınıza ders versin' dediler. O zaman kıştı, kar vardı. Ne bina yapabildik, ne de başka bir şey.. Ancak, bu yaz köyümüzden kızlı erkekli 10 kadar çocuk gidip IKP öğretmenlerinden ders aldılar. Ne yazık ki, yarın kış bastırdığı zaman o da son bulacak.

Yani, çocuklarımız okulsuz, eğitimsiz büyüyor.

□ Hastalarımız olduğu zaman, bize yakın çevrede bulunan IKP ya da KDP karargâhlarına götürürüz. Doktorlar baksın diye. Hastalarımızı ya sırtımızda taşırız, ya da katıra yükleriz. Doktora ulaşmak için 8-10 saat yürürüz. Geçen kış 4-5 hastamızı karargâhlara götürdük. Ancak, ellerinde ilaç ve malzeme olmadığı için, doktorlar müdahale edemediler. Hastalarımızı binbir eziyetle İran'a götürebildik.

□ Peşmergelerle aramız oldukça iyidir. Ne var ki zaman zaman sorunlarımıza gerekli ilgiyi göstermiyorlar. O da devrimin ağır yükünden ve şartların elverişli olmamasından kaynaklanıyor.

□ Hayatımıza gelince, bizim hayatımıza hayat denilmez. Ne yol, ne su, ne elektirik, ne okul, ne hastahane, ne erzak, ne de hamam var. Hiçbir şeyimiz yok. Dünyanın nimetlerinden mahrumuz. Bütün bu zahmetlere katlanmamızın nedeni ise, Kürt halkının kurtuluş mücadelesinden dolayıdır. Yaşadığımız kurtarılmış bölgeler, sadece askeri tehdit ve saldırı altında değil, aynı zamanda zalimce bir ekonomik muhasara altındayız. Bir de bunlara, son dönemlerde Türk uçaklarının ikide bir üstümüzden uçup başımıza bomba yağdırmaları eklendi.

□ Bütün bu anlattıklarımızdan sonra, bili
rum, bana diyeceksin ki, 'neden bu zahme
re, yokluklara katlanıyorsunuz da, hükü
bölgelerine gidip rahat etmiyorsunuz?'

Biz gençlerimizi, çocuklarımızı düşma
çıkarları için ölüme göndermektense, bur
sefilce yaşamayı tercih ederiz. Biz, halkı
zın ve devrimin çıkarları için elbette ki bu
zorluğa ve zahmete katlanacağız. Gerek
gözümüzü kırpmadan peşmerge safları
düşmana karşı şavaşmaya da hazırız. Kurta
mış bölgelerde düşmana boyun eğmeden
şamının tadı, yoklukları da, eziyetleri de
tırıyor. Rahat yaşayamadığımız ortada. A
özgürüz. O da bize yetiyor..

1 Eylül 1986 / ÇİYAYÊS

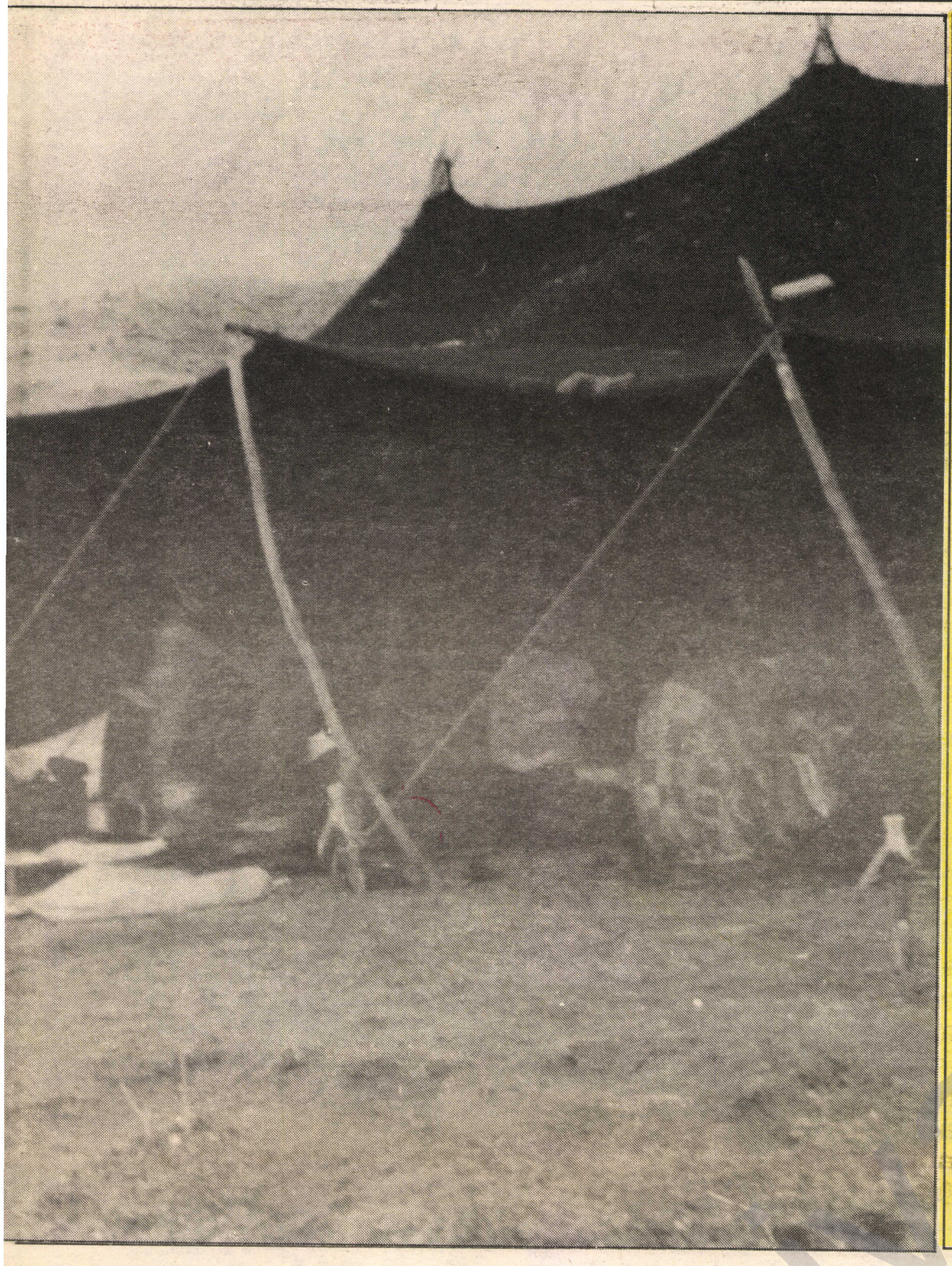

LI NAVÇEYÊN RIZGARKIRÎ

Em Feqîrin Lê Azad in

☐ Em dewsa ku zarokên xwe ji bo berjewendiya dijmin bidin kuştin, jiyana me ya bi vî halî ya bişeref ji wê çaktir û xweştir e

☐ Herêmên ku em li ser dijîn ne tenê di bin tehdîd û êrişen leşkerî de ne. Herweha em di bin muxasereyekî (abluka) pir zalim de ne jî.

☐ Ne rê, ne av, ne dibistan, ne elktrîk, ne nexweşxane, ne erzaq, ne hemam... Qet tiştek nîne... Ji bo têkoşîna rizgariya gelê me ye ku em van zehmetiyan dikêşînin.

☐ Em nexweşên xwe yan dibin baregehên PDK (Parti Demokrati Kurdistan) yan jî baregehên PKI (Parti Komunistê Iraq). Gelek caran em 8-10 saet rê diçin ku nexweşên xwe bikaribin bigîhîjînin van baregehan.

☐ Tama jiyana azad ya li ser navçeyên rizgarkirî, hemû neçarî û tunebûnan dide ji bîrvekirin. Xuya ye ku em wisa rehetî (hesanî) najîn... Lê belê em bi azadî dijîn. Ev jî besî me ye.

• Kurdistana Başûr, ji serê vê sedsalê vir de di nav şerê germ de ye... Bi serhildan û berxwedanên netewî yên dewrewî ya li herêm, peşiyê ji împeryalîzma Îngîlîz re û paşê jî, êrişên Îran, Tirkiye û Iraqê re bûye hedef...

Di destpêka sedsala 19 emîn de, hesabên împeryalîzma Îngîlîz û di 1820 an şun de jî hesabên Çariya Rusya li ser Kurdistanê bûye bingeha dînamîka derveyî û tesîreke mezin li ser dîroka netewa Kurd kiriye.

Wekî ku tê zanîn, têkoşîna serokê eşîra Baban Abdurehman Paşa, ya dijî Osmaniyan (1806), berxwedanên bi nav û deng ya Mehmudê Berzencî didomîne. Û serhildanên Barzaniyan jî, li dû Mehmudê Berzencî dom dike. 1931, 45, 61-75 demên şerê ne. Piştî têkçûna 1975'an berxwedanên netewî yên herêmî îro gihîştiye seviyeke netewî. Bi kurtayî tevayiya

sedsalekî, li Kurdistanê ku di nav sînorên Iraqê de ye şerên bi xwînî û kuştin û birîn domkiriye. Her di vê demê de gelek caran sirgûnên bi tevayî herêm hatiye valakirin û ji Başûrê Iraqê Ereb anîne Kurdistanê, xwastine ku herêmê bikin herêma Ereban. Îro ne polîtîkaya Erebkirina herêm û ne jî polîtîkayên qirkirinê (qetlîam) ne gihane armanca xwe.

Mirovên herêmê di gel tunebûna tiştan, zilm, zordestî û qetlîaman jî xakên ku bi hezaran sal e lê dijîn naterkînin. Bîra terkandinê jî nakin.

Nûçevanên Ajansa Nûçeya Kurd (ANK) bi gelê ku li navçeyên rizgarkirî dijîn re, ji bo xwendevanên Kurdistan Press hevdîtinên cîhêreng çêkirin. Mihamed Şêxzade jî yek ji wan e, ku pe re hatiye axaftin. Mihamed Şêxzade, li gel eşîra xwe ya 100 malî, li navçeyê Çiyayêsor rûdine û koçerî dike. Mihamed Şêxzade 65 salî bû û 4 zarokên wî hebûn. Wî dîtinên xwe ji me re wisa diyarkir;

☐ Berê em zivistanan li navçeyê Sîdeka û havînan jî li Xirêynê diman. Navçeya Xirêynê navçeyekî rizgarkirî bû. Di bin desthilatiya pêşmergeyên PDK-I'ê de bû. Di payîza 1980'an de çaxa ku şerê Îran û Iraqê destpêkir, eskerên Iraqê ji me re gotin; 'vê navçeyê terk bikin'. Yanî navçeya Sîdeka ji ber ku ew navçê nêzîkî Haci Umran bû.

Me jî Eşîra xwe komkir, em hatin navçeya Xirêynê. Eşîra Rewanduk, ku ew jî li gel me di navçeya Sîdeka diman çûn herêmên di bin desthilatiya hikûmetê. Piştê ku em li navçeya Xirêynê cîwar bûn, bi çend salan şûnde Îran dest bi êrişekî kir. Herêm bû qada şer. Me jî, wê herêmê (Xirêynê) terikand û em hatin navçeyê Kaniyaspî ya nêzîkî Çiyayê sor û li vir cîwar bûn. Eşîra me nêzîkî 100 mal e. Hêjmara me jî 1200-1500 kes e.

☐ Heta beriya çend salan jî, me zexîreyên xwe ji herêmên di bin desthilatiya hikûmetê bi qaçxî dianîn. Tiştên ku ji me re dihatin firotin, heqên wan ji ya bihaya normal du sê qat zêdetir bû. Lêbelê em bêgav û neçar bûn. Payîza çûyî jî, dîsa me erzaq û qûtên xweyî zivistanî bi qaçxî bidestxistin. Lê îsal em dê erzaqên xwe ji dikana partiyê bikirin. Zivistana vê navçeyê gelekî dijwar derbas dibe. Gelekî berf dibare. Rê tên girtin. 4-5 meh têkiliya me ji dinyayê qut dibe. Ji ber vê yekê, em hertim erzaqa xwe ya zivistanê di payîzan de distînin.

☐ Jiyana me li ser xwedîkirina heywanan e. Em koçer in, Heywan xwedî dikin ji bazirganên Îranî û Iraqî yan re difroşin. Cota mîh bi 80 dînaran e (1 dînar=1 $), û ya bizinan jî 50-60 dînaran e. Em penêr jî çêdikin û difroşin. Kîloya penêr bi 1,25 dînaran difroşin. Lê em wisa zaf nafroşin gelek cara pêşmergeyên baregehên (qerergah) nêzîk penêr dikirin.

☐ Ji bo perwerdekirina zarokên xwe, li ciyê xwe ya berê me daxwaznamekî ji berpirsiyarên hikumetê re pêşkeş kir. Lê daxwaza me neanîn cîh û tu xwendegeh venekirin. Ev çend salên dawî ciyekî me yê xuya (sabit) nîne. Ji ber vê yekê, em nikarin zarokên xwe bidin ber xwendinê. Min hindek perwerdeya olî (dînî) dîtiye. Carna ji bo zarokan re dersa Quranê didim. Herwekî din pirtûkên olî yên kurdî jî hene, bi wan jî zarokan didim xwendin. Baregeha PKI (Partiya Komunista Iraqê) nêzî zozana me (ciyê me) ye. Pêşmergeyên wan pir caran tên ba me. Par zivistanê, ji me re gotin; 'Ji xwe re ciyekî çêkin, hevalên me yên mamosta bila bên ders bidin zarokên we.' Lê hingî zivistan bû û gelekî berf hebû. Me nedikarî bû ku cîhekî avabikin û ne jî tiştekî din. Lêbelê vê havînê me nêzî 10 zarokên xwe tev kur û keç ji bo çend mehan şiyandin baregeha PKI ê ku ders bistînin. Mixabin îro sibê dê dîsa zivistan destpêbike ku zarokên me nikaribin dîsa bixwînin. Yanê zarokên me bêxwendin û perwerdekirin digîhîjin.

☐ Dema ku hinek ji eşîra me nexweş dibin, em wana dibin baregehên PDK-I yan jî PKI ku li wan ciyan doktor hene. Em nexweşên xwe yên belengaz carna bi çûna 8-10 saet rê digihînin van baregeha. Zivistana par me 4-5 nexweşên xwe birin wê derê, lê ji destên wan tiştekî nedihat. Em neçar man û nexweşên xwe bi hezar zehmetî birin Îranê.

☐ Pêwendiyên me yên li gel hêzên pêşmerge baş e. Mixabin carna ew nikarin li ser derdên me rawestin. Em dizanin ew jî giranbûna barên şoreşê tê.

☐ Niha jiyana me... Hûn dibînin, ne av, ne rê, ne elektrîk, ne dibistan, ne nexweşxane, ne hemam û ne jî erzaq û qûtê me heye. Tiştekî me nîne. Em ji dewlemendiya dinyayê mehrûm û bêpar in. Sedema van zehmetiyên ku em dikêşin, ji ber têkoşîna rizgariya gelê me yê Kurd e. Herêmên ku em lê dijîn, ne tenê di bin tehdît û êrişa leşkerî de ye. Herwisa em di bin muxasereyeke aborî a pir zalim de ne jî. Li ser van hemû tiştan jî, di van demên dawî de bombebaranên balafirên tirkan jî li ser me ye...

Li ser ev tiştên ku min ji we re da xuyakirin, hûn dê ji min bipirsin ; 'gelo hûn çima evçend neçarî û belengazî dikêşin, lê naçin herêmên li bin desthilatiya hikumetê û bi rehetî najîn?' Em di dewsa ku zarokên xwe ji bo berjewendiya dijmin bidin kuştin, jiyana me ya bi vî halî ya bi şeref ji wê çaktir û xweştir e.

Em ji bo berjewendiyên (fêdeyên) gel û şoreşê, helbet evqas neçarî û belengaziyê bikêşin. Em amade ne, ku dema pêwîst be, di nav rêzên pêşmerge de şerê dijmin jî bikin.

Tama jiyana azad, ya li navçeyên rizgarkirî hem tunebûnan û hem jî zor û zehmetiyan dide ji bîrvekirin. Xuya ye (aşkereye) ku jiyana me ne wisa hêsan e, lêbelê em azad in, ev jî besî me ye.

1 Îlon 1986/Çiyayêsor

NEXWEŞİYA EWRUPA
• TORÎ •

Di heyamekî de, ji van gundên deştê ko ji dar û rêlan (orman) dûr, derî sergîna (tezek) li şawitandinê tiştekî wana neyî, xortek li xwendinê ji gundê xwe derdikevî. Xortê gewr tev dabistan û zanistgehên dayî ber xwe diqedênî. Zanistgehên welatê wî têra wîna nakin. Di rabî, di Ewrupa de derdikevî. Bi salan li wir diminî. Zanistgehên ko li wir dayî ber xwe jî diqedênî. Rojekê di rabî, devegerî welatê xwe. Ji wir jî, diçî gundê xwe yî ko lê mazin bûyî. Bavê xort, ko bi salan wîna li bajaran, li welatan, bi hazar dijwarîyî dayî xwendin, di rabî wîna didî ber xwe, di nav gund de digerênî. Xortê delal di kolaneke gund de, li ber hêtê avayîyekê de dirawestî. Nêzîkayî didî sergînên ko ji bonî ziwakirinê bi hêt ve kirî. Li wan sergînan qenc dimeyizênî. Divegerî bavê xwe. *''Ez tê giham''* dibêjî. *''Ev tiştên bi vî hêtî ve rîxa çêleka ye. Lê gelo ew çêlek çawa hawaketine vî hêtî û rîxa xwe li ser kirin. Ez ji wêna halî nebûm.''*

Herçend kesê ev çîrok ji min ra gotî, rawşa bavê wî xortî ko di wê kêliyê de, li ber pirsa kurê xwe de ketiyê ne gotibî jî, layî min, win xwendeyên berêz jî dûr û nêzîk, rawşa bavê belengaz halî bûyine.

Vê carê. Di roja me de bi sadan xortê me hatine Ewrupa. Ez rawşa wan xorta ko li Ewrupa ketinê dibînim û li vegerê, rawşa dê, bav û welatiyê wana ko li buwarî wan xortan bikevinê tênime ber çavê xwe. Bi rastî ji nuha ve hege ev xort riyên xwe rast nekin, dilê min bi wan kesan dişawitî. Gelo bê wê çi dînîtîyan bikin ko ew kes li biwarî xortên xwe bişilihin û bi dilihin. Li ber difrayî û pozbilindîya wana bi rastî wê nizanibin bê bi çi awayî bilivin. Gelek kes ji me li Ewrupa nikarî li ber van kesan de bibihurin. Hema têra jiyana xwe yî rojîn zimanê welatê lê fêr bûyî bî, hindik dimîni ko li devê kesê pê ra axiftî bixî. Lo bavo, lo heyran. Tu bi çengê kîjan Ewrupîyî bigrî, bi zimanê xwe re çend zimanine din ê Ewrupa bikar tênin. Pê ra jî, ji çend zanistgehên bilind jî bihurtine. Hege bi zanayiya ziman, an jî qedandina zanistgehan bî, ger ew kes, kesê hingaftî milê wî bixwî. Di cih de wî kesî daqurpênî. Lê em dibînin ko ew kes bi vê zaneyiya xwe difra nabin, li kesekî quretiyê nakin. Zaneyîya xwe, pêwistiya jiyana xwe yî rojîn dibînin.

Xortên me qet vî alîyên kesê Ewrupîya nabînin. Di rabin çewtîyên wana dibînin. Li ku derê çewtîyeke wana hebî, bi wan çewtîyan digrin û di kirina wan çewtîyan de, sad bavê Ewrupîya di şûn xwe de dihêlin. Bîraya wana, ko piranîya Ewrupîya ji behabûhê tangî wana nabî, di destên wanan de, zêhra (taklit) Ewrupîyan dikin. Ta sisiyê, çarê şevê borîn û orîna wana di seqem û kolanên bajarên Ewrupa de. Ta qemerîyê (kuruş) xwe yî talî di rêçikandina vî riyî de didî. Pişt ra di cihên xwe de dirunin. Di şûn de boran (bunalım) tê, fatsî, xwenezanî, efnikbûyîn û rizîbûn tê. Ev kes bi destên xwe malikê li xwe têk dibin. Bi vê yekê jî bi teybetî daxwaziya burjuwazîya Ewrupa tênin cih. Daxwaziya burjuwazîya Ewrupa jî ev e jixwe. Burjuwazîya Ewrupa, de xortê welatê xwe, ta ser bîst salî bikevî di nav xîşka ko li dora wîna xîşikandî de bigrî, tev heyîna, tevlu keçikan pêşkêşî wan xortan dikî. Xort di nav van heyînan de mefer nabînin ko serê xwe rakin van çapalîyan bibînin. Hege bû û dîtin, wê hingî li burjuwazî vegerî, vê carê ji dêla xwe, wê mala sad bavê burjuwazîyê welatê xwe de bihêrivênî. Lê ew keç, ew kur, ta bi xwe hisiya, derdor lê ronahî bû, dest dibî xwe. Li dora xwe dimeyzênî, de hina li desthilandinê bikişênî rex xwe, lê dora xwe vala dibînî. Ew kur bî, zanistgehên xwe ko ne hêjayî qemerîyekê qedandine, leşkerîya xwe kirine, ketine kula kurtêla nanekî. Li paş xwe dimeyizênî, nifşê ko di şun de tê, biqasî çavên wana gavekê pêşîya xwe nebînin di serxweşiyê de ne. Neçar guhên wî kesî jî şist dibin û li cihê xwe dirûnî.

Ew keç bî, rawşa wêna ji yên kurikan hêj xeraptir e. Dem û dewran hêj dijwartir li serê wêna gerîya ye. Burjuwazîyê welatê wî, hêj di piçukatîya wê de, di guhê wê de gotiye ko *''Tu keseke aza yî. Tu karî her tiştî bikî. Lê emanet dema ko te xwe da kurikên hevalên xwe, tu ti diravî ji wana nesitênî. Dema ko te tiştekî wilo kir, wê navê te bi qehbitîyê derkevî. Qehbitî jî navekî ne baş e.''* Bi teybetî ev *''her tişt''* ne tev mafê mirovatiyê ne. Vexwarin e, wergirtinin û ya giringtirîn razana bi kurikan ra ne. Ew jî rabûyiye, xwe bi tev comerdîya xwe pêşkêşî kurikan kiriye. Ne yek û ne nizanim çiqas kurikî bi xwe re mijul kiriye. Nehiştiye ku kurik çavê xwe vekî û pê ra, deq û dolabên, xefk û davikên ko burjuwazî li ber wana danî bibînin. Dema derdor li wan keçikan ronahî bû, derdor bi zelalî dîtin, her tişt ji wana bihurtiye. Ew jî ta hingî navserî bûne, bi dilekî şikestî, di hazar poşmanîyan de lî malê mayine. Di vê navîyê de, hingî hatine xapandin, hingî dehf li wana dayine, haveyna hezkirinê, bawerîyê di dilên wanan de nemayîye. Wilo li dilê wana hatîye ko tevnik pê girtiye, efnikî bûyiye. Di navê hezkirinê tiştik tê de nemaye ko bidî hine din. Ew jî êdî bîyiye yek ji civaka Ewrupa a burjuwazî. Tiştê ko bi kêrî nehat, ew mirov jî bî, di çavên wê de ne hêjayî tiştikî ye.

Ya neqenctirîn, hin keçikên me yî li Ewrupa jî têne xapandina vê darawê ko malik li keçikên Ewrupîya têk birîye. Dema ko yek tangî van keçikan kir, gotina wana ya pêşîn, mafên jinan e. Xwe bi çavê parêzkerê mafê jinan de dibînin. Derî mafê jinan de tiştekî nizanin. Nizanin ko mafê jinan, girêdayî mafê mirovatîyê, jê û wê de, girêdayî mafê çînayetîyê ye. Ya nebaştirîn jî, nizanin ko bi vê yekê gavine sivik ber bi davikên burjuwazî ve diavêjin. Nizanin ko di nav van davikan de hêstirên çava, poşmanî, boran û fatsî heye.

SERBÛRIYEK Bİ KURDHEZEKÎ ÎNGÎLÎZ RE
• Dr. POLOÇO •

Rojekê, piştî xebata çend saetan li malê, dilê min vexwarina çayekê xwest. Min deftera xwe ya nivîsandinê digel çend pirtûk û pênûsan xiste çentê xwe û ji bo çayêvexwarinê ez çûme çayxana herî nêzîk. Min ji xwe re çayek û parçek nanê bi rûn stand û ez li ser masekê rûniştim. Piştî ku min çaya xwe li hev xist, min deftera xwe derxist û ew tiştên ku ez di rê de lê fikirîbûm, min nivîsandin.

Hîn wisan, du kurdên din jî hatin, silav li min kirin û rûniştin. Ew herdu kurd, kurdên Iraqê bûn. Piştî ku em bîskê li ser zaravayên kurdî peyivîn û li ser dûrbûn û nêzîkbûna kurmancî û soranî me nêrînên xwe gotin, hevalekî wan hat û bi hev re rabûn û çûn. Dîsan ez bi tenê li ser masê mam. Lê îcar min pirtûkek derxist û xwend. Pirtûk ya nivîskarekî îngîlîz William Golding, ya bi navê Mîrê Mêşan (Lord of the Flies) ku bi wê, sala 1983'an xelatê nobel ya edebiyatê girtibû. Min rûpelek ji pirtûkê xwend nexwend, peyayekî xerîb, bejindirêj, por û riha wî ya zer dirêj, çavşîn, qehwa wî destê de bû û bi swêdiyeke ne baş destûra rûniştinê ji min xwest. Min deftera xwe hebekî ber bi xwe ve kişand û cih dayê. Çer ku rûnişt ji min pirsî:

- Bibûre, tu ji kîjan welatî yî?

Ez keniyam, min henek kir:

- Tu bi xwe tê derxî.

Mêrik tiliya xwe ya eşedê danî ser cênîka xwe, li min nihêrî, demekî fikirî û got:

- Tu an îtalî, an jî cihû yî; lê awirên te bêtir li yên kurdan çûye.

Ji zaravayê wî yê swêdî xuya dikir ku mêrik îngîlîz bû.

- Bibûre, ez baş bi swêdî nizanim, ji min re got. Ma tu bi îngîlîzî zanî?

- Wele ez jî baş bi îngîlîzî nizanim, lê ku tu hêdî bipeyivî... Mêrik keniya, cigareke îngîlîzî îkramî min kir û bi îngîlîzî, lê bi îngîlîzîyeke hêdî, ji bo ku ez têbigihîjim, peyva xwe domand.

- De, te negot. Tu ji ku yî?

Cihê ku ez jê hatibûm min jê re got.

Ku mêrik bihîst ez kurd im pir kêfa wî hat. Hewesa wî pir li ser kurdan hebû. Li herçar perçên Kurdistanê geriya bû; pir çîrok, stran û metelokên kurdî dabûn hev û hînî çend gotinên kurdî jî bûbû.

- Tu zanî, got, ez pir ji kurdan hez dikim. Di salên ku min sosyolojî dixwend, min dixwest ez pirtûkekê li ser kurdan binivîsim, lê nebû, fersenda min qet çênebû. Lê ezê rojekê pirtûkekê li ser kurdan û civata wan binivîsim.

Çav li deftera min ket:

- Ew çi ye, tu çi dinivîsî?

- Ne tiştek e lo, çîrok mîrok in.

- Çîrok in, got, bi şaşmayî. Bi çi zimanî ye?

- Bi kurdî ye.

Ku ez bêjim mêrik ji kurdan bêtir kêfxweş bû hun bawer bikin.

- Nebêjin çîrok mîrok, got bi hêrs. Her rêzikeke kurdî divê ku ji bo we weke încîlê be, (keniya) No, no, weke qoranê be, belkî tu musulman î.

- Ferq nake min got.

- Li Kurdistanê jî wa bû. Min pir xortên ku li unîversîteyê dixwendin dîtin. Yekî jî ji wan nivîsandina kurdî ji xwe re nekiribûn kar. Ez li çend nivîskarên xort rast hatim, lê wan jî bi tirkî dinîvisandin.

Peyv zîvirî û peyv hat, li ser birakujiya kurdan rawesta.

- Hun kurd ji hev hez nakin. Vî şerê ku hun li dijî hev dikin, xwezî ku we li dijî dijminên xwe bikira. Lê ez bawer im hun dê rojekê bibin destek û li hember dijminên xwe şer bikin.

Êdî nepeyivî, destûr ji min xwest û rabû ser xwe. Piştî ku bi du gavan ji min bi dûr ket, dîsan vegeriya; destê xwe danî ser milê min û got:

- Tu binivîsîne û hevalên xwe jî hînî nivîsandinê bike.

Dû re da rê û meşiya. Heta ku ji ber çavên min winda bû min lê nihêrî. Min serê xwe hejand û di dilê xwe de got:

- Xwezî ku kurdên me jî wisan ji zimanê xwe û ji gelê xwe hez bikira.

KÜRT SOL SOSYETESİ 2
• A. DİKİLİ •

Daha önce çıkan yazının devamı olarak Kürt Sol Sosyetesi 2 başlığı altında konuyu biraz derinleştirmeyi düşünüyorum.

Kürt Sol Sosyetesi her ne kadar değişik insan gruplarından oluşsa ve her ne kadar değişik örgütlenmeler içinde yer alsa da, öz itibariyle ortak bir amacın aracı olma görevini görüyor: Kürdistan'da ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin yükselmesi önünde barikat kurma. Gelişecek olan uyanan bilinci köreltme. Bunu yapmak için mutlaka art niyetli ve işin bilincinde olarak hareket etmek gerekmez. Bunu yaparken, kişi devrimci mücadele verdiğini sanır üstelik. Enternasyonalist bir görevi yerine getirdiğine inanır. Böylesi bir zavallılık dünyanın başka hiç bir yerinde gösterilemez. Kürdistanlıların ulusal kurtuluş mücadelesini çözme acil ve özgün görevi dururken, soyut bir "enter"nasyonal balonla yüksekten sert kayaya uçma olan Türk solu içinde kendini tatmin etme mücadelesi ve bilinçsizliğini perdeleme 'sosyalistliği Kürt Sol sosyeteliğine uygun bir anlayış olsa gerekir.

Örneğin bu insanlar niçin gidip başka ülkede devrim yapmasınlar? Öyle ya, dünyada bunun pratiğini gösteren bir sürü örnekler vardır. Bu örnekleri de kendilerine siper ediyor bu ögeler. Sırf kendi ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimini milliyetçi göstermek için, kendi inkarını son aşamasına çıkarır Kürt Sol Sosyetesi. Gerekirse işi Kemalizme sahip çıkmaya kadar götürür. Örneğin en sıradan bir Kürt Sol Sosyetesine herhangi bir Kürt Hareketinin liderleriyle Türk Hareketinin liderini sorun. Bırakılım sol liderleri, burjuva Türk liderlerini herhangi bir Kürt liderinden üstün tutmaya çalışır. Türke şöyle-böyle yakıştırmalarla ileri bir paye vermeye layık göstermeye çalışır. (Başka yazılarda bu konuya değineceğim, örneklerle.) Bunun kökeninde kendi değerlerini redetme yatıyor. Başka değerlere dört elle sarılma kendini kendi değerlerinden soyutlayan, cicili-bicili değerlerin aracı haline getiren yapılanmalara sarılmayla ulusuna yabancılaştırıyor. Yabancılaştığı öz değerlerini de tam atmıyor. Yeni yapı ile tam bütünleşememe, geldiği yerden kopma onu ortada bırakıyor. Ne Kürt ulusal değerlerini koruyabiliyor ne de Türk sol camiasındaki değerlerde yer edinebiliyor. Böylece değerleri yontulmuş bir yozluğa ulaşıyor. Bu yozluk onda geniş bir kültür boşluğu oluşturuyor. *Bilgi ve bilinç belirli deger yargılarının, -toplumsal ve ulusal kaynakları da dahil- ahlak ve gelenek yapısının içinden filizlenip olgunlaşamıyor ve toplumsal hiyerarşinin kurallarına göre yaratıcılık edinemiyorsa kişinin hiç bir zaman somut düşündüğü ve somut iş yaptığı da söylenemez.* Kişi bu içbozgunluğu uzun süre taşıyamaz. Taşısa bile ikna ve rahat değildir. Yaptığı işte ikna olmayan kişinin o işte bir çıkarı var demektir, yoksa yapmaz. Bu çıkar maddi olmayabilir. Basit maddi çıkarlar yanında manevi çıkarları da olabilir. Kişi bir siyasette gururu okşanarak- pohpohlanarak da çıkar edinebilir. Örneğin Türk solunda yer alan Kürt Sol Sosyetesi özellikle bu manevi çıkarı ulusuna karşı olma temelinde kullanır. Çoğu zaman rastlanır: *''Falankes enternasyonalisttir.''*, *''filankes çok fedakardır, devrime herşeyini adamış, Kürt'tür ama bizim yoldaştır''*, *''milliyetçilikten, her türlü feodal geleneklerden arınmış bir yoldaş''*, *''Kürt milliyetçiliğine karşı''* vb. 'Kürt'lükten arındırılan Kürt Sol Sosyetesi en keskin bir biçimde "devrimci"leştirilir!.

Bu yoz kültür ve bilinç boşluğunda bu ögelere niçin kendi sorunlarına sahip çıkmadıkları sorulduğunda; dünyadan örneklerle kaçamak örnekler ararlar. Hatta bazıları Rosa Luxemburg'u, Che'yi vb. örnek verirler. Öyle ya Che Arjantin'li Küba'da savaşmış, Rosa Polonya'lı Almanya'da... bu doğru. Kürt Sol Sosyetesinin pışpışlandığı manevi ortamda bir Rosa veya Che olmadığını unutması da doğaldır herhalde. (?)

Kendini böyle bir benzetmeyle ele veriyor özünde. Yani bir Che bir Rosa görüyor. İspanya iç savaşındaki tugaylara benzetse neyse! Bunun da şartları ve zemini sorulur tabi. Kürt Sol Sosyetesi Kendisini kendisiyle ölçerse daha iyi olur sanırım.

Kürt Sol Sosyetesi her yanıyla eklektiktir. Tahta üzerinde cambaz misali her tarafı gıcırdar yürürken. Bu gıcırtı onu yukarıdaki gibi ele verir.

Bazılarında kendi ulus gerçekleri biraz daha net ve açık görülür ama yine Türk Solu etki alanı içindedirler. Bu etki onlara göre kırılmaz bir tabaka. Halbuki bir adım atsalar pamuklu şeker gibi erir bu tabaka. Yeterki yürekli bir adım atılsın. *''Milliyetçi''*, *''şöven''*, *''kürtçü''* damgalarını göze alabilsin. Kendisini dev aynasının önünden çekip şöyle bir yoklasın. Girdiği boşluğu o zaman anlayacaktır. Hiçbir sivri çıkışın; maddi hayatın somut gerçeğinin karşısında dayanamayıp tuz-buz olduğunu görecektir. Kürt olmanın Kürt ve Kürdistan için mücadele etmenin ayıp olmadığını, Kürt sosyalisti olmanın mümkün olduğunu kavrayabilecektir. Kürt ulusal kurtuluş mücadelisinin uluslararası devrimci hareketin bir parçası olduğunun bilincine varacaktır. Bunu somut öğrenme imkanı bulacaktır. Kürt Sol Sosyetesi gözlüğünü atıp, değerlerine sahip çıkarsa tabi..

FRANSA KÜRT ENSTİTÜSÜNÜN II. KONGRESİ TOPLANDI.

☐ Kongre Dr. İsmail Beşikçi'yi oybirliği ile enstitü şeref üyeliğine seçti.

☐ Kongreye Güney Kürdistan'dan gelen ünlü şair ve yazar Hejar Mukriyani'de katıldı.

☐ Fransa'nın vize uygulaması yüzünden Batı Almanya'dan kongreye katılacak üyelerin çoğu Fransa sınırından geri çevrildi.

Enstitü kongresi, 13-14 aralık 1986 tarihinde Paris'teki enstitü binasında toplandı. Fransa hükümetinin vize uygulamasından dolayı, B. Almanya'dakî enstitü üyelerinin çoğu toplantıya katılamadı. Fransa sınırından geri çevrilen Av. Şerafettin Kaya ve diğer üyelerin ancak başarı mesajları okunabildi.

Kongre'nin ilk günkü oturumunu Fransız Kürdolog Profesör Joyce Blau yönetti. İki yıl içinde Enstitünün kaybedilen üyeleri Yılmaz Güney, Cêgerxwîn, Qanadê Kurdo, Remzi Bucak ve Kristian Rostuker için saygı duruşunda bulunuldu.

Kongrenin 2. günü, Çalışma dalları kendi aralarında toplandı. Bu toplantılarda her dal kendi bölümünün sorumlularını ve Yönetim Kuruluna girecek temsilcilerini seçti.

Buna göre, Yönetim Kuruluna, K.Nezan, İ. Ş. Vanlı, A. Bucak, F. Şakeli, H. Qadı, J. Bertolino, Seydo, D. Ferho, L. Baksi ve Şıvan seçildiler.

2. gün öğlenden sonraki oturumu, ünlü yazar ve şair Hejar yönetti. Oturumda çalışma dalları kendi iç toplantılarının özetini anlattılar.

Beşeri bilimler dalı, kongreye, halen Türkiye'de cezaevinde bulunan Dr. İsmail Beşikçi'nin Enstitüye şeref üyesi olarak seçilmesini önerdi. Öneri, dakikalarca ayakta alkışlanarak oybirliği ile kabul edildi.

Kogre şair Hejar'ın yaptığı konuşma ile kapandı.

XWEHESÎN Û ŞİYARBÛNA ÇEL SALİ ŞUVA

• Riza GURAN •

□Peyxamberê Îslam Mihamed, (nivîskarê Quranê) rojekî bi esabekî ra dibê ku, *''biçe ji minra banga pismam, him jî zava ê min Alî Aptulmutalib ke, bila bê hizûra min''*. Esabe seranser ya peyxamberê xwedê, dibê û derdikeve der diçe gazî Alî dike, *''dibê xezûrê te hezretê peyxamber banga te dike ku, tu biçî hizûra wî''*. Alî bi lez rêdikeve diçe hizûra peyxamberê Îslam, xezûrê xwe, dibê *''ya peyxamberê cîhan te ez xwestime hizûra xwe, kerem ke daxwazî û fermana te çiye''* Mihamed, Alî ra wisa dıbê.

''Ya Ali, îro şuva, bi taybetî li nav gelda divê tu her roj bigerî, kî derewan dike, kî nake. Kî ku sê derevan li ser hev dike, xwastina min ewe ku, divê tu li wî xinî û serê wî derewçînî jêkî''. Alî ê feqîr, seranser ya peyxamberê xwedê dibê û destûra xwe dixwazi, derdikevî der diçe mal.

Rojekî rojan de Alî li hespa xwe (Duldul) siyar dibî derdikevî derweyî yê bajarê Mekkê. Dinêrî ku kervanek li bervî bajêr tê, li pêş kervan kalekî pîrî ixtîyar, nêzîka heştê salî (80) hefsarê kerekî li dest da, tev gelek Deve û mirovan bervi Mekkê tên. Çer ku Alî xwe dıgêhijîne pêşiya ixtîyarê pîrê kal, dibê *''dema te bi xêr 'Eselamueleykum' apê kal''*.

Apê kal: Tu li nav xêr û silmametîyê da bî ya Alî dibê. *''Eleyneeleykumselam''*.

Alî pirs dike, dibê *''ya pîrî ixtiyar, apê kal tu çend saliyî''*?

Kal: Çel.

Ali: Va Devana yên kıne?

Kal: Tenê yek Devek min li nav van Devan da heye.

Alî: Lê va mirovana çiyê tene?

Kal: Tenê kurekî min li nav van mirovan da ye dibê.

Çer ku kal bersiva Alî diqedîne, Alî dest davê şûrê xwe (zulfuqar) ku serê apê kal jêke, kal; ya Alî tu çi dikî dibê?

Alî: Welle, divê tu qisûrê min nenêrî, lewra va emr û fermana pexamberê Xwedê Mihamede; wî ji minra got ku, kî ku sê derewan li ser hev dike, divê tu serê wî jêkî; te jî sê derew li ser hev kirin. Salên te Heştê ye, te got çel, va Devana hemû yên tene te got tenê yek Devek min li nav van Devanda ye, va mirovana hemû zarokên tene, te got tenê kurekekî min li nav van mirovanda ye. Ango te sê derew li ser hev kirin, divê ez serê te jêkim.

Li ser vê rewşê kal dibînî ku, Alî henekan (yariyan) nake ew sêrî li vî jêke. Kal dîsa vedigerî Alî, li ber Alî digerî û dibê, *''Ya Alî, min ji tera derev nekir, bi dilekî pak ji tera rast got.''*

Alî: Çawa?

Kal: *''Belê ya Alî, salên min heştê ye, (80) lê mixabin ku, çel (40) salên min bedilhewa, mîna heywanan, li nav nezaniyê da derbaz bûn. Ez çel (40) salî şunva li xwe hesiyam, ji bo vê rewşê ye ku, ez ji tera û hemû kesên din re dibêm. Ez çel (40) salîda me''*.

Alî: Berat dibê.

Alî: Lê va devana yên kêne?

Kal: *''Ya Alî, va devana hemû malê dinê ne, bi destekî va tên, bi destekî va diçin. Li ser bîr û baweriya min, min devak xwe qurban adkiriye. Bibe ku ev qurbana qisûr û gûnekî min ragire. Ji bo vê bîr û baweriya xwe ez dibêm yek devekê min li nav van devan de ye.''*

Alî: Berat.

Alî: Lê va mirovana?

Kal: *''Ya Alî, va mirovana hemû zarokê min in; lê mixabin ku xencî kurê minê biçûk hemû bê xêr in. Ne dê, ne bav, ne jî xwedê nasdikin. Bê bîr û bawer in, guhdarê kesekî nakin. kurê min ê biçûk, heya roja îro gelek qenc û baş e. Li hember dê û bavê xwe hûrmetkar e. Xwedê ê xwe nasdike, jîr e, jêhatiye. Ji bo vê rewşê ye ku, ez dibêm, yek kurekî min heye.''*

Alî dîsa dibê, berat. û apê kal li ber şûrê Alî (zulfuqar) canê xwe felat dike.

Min va çîroka ji bo me kurdan, bi taybetî ji bo welatevîn, demoqrat, sosyalîst û komunîstên Kurd û Kurdistan mînakek (nimûne) zor girîng dît. Ez dixwazim li vê nivîsara xwe de çend tiştan ji hemû kurdperwerên Kurd û Kurdistan re, demoqrat, sosyalîst û Komunîstên Kurdan re, bi dilekî biratî û hevaltî bêjim.

Bê derew, bi salan vir de ez li ser rewşa welat, li ser dîroka Kurd û Kurdistan, li ser polîtîka cîhan, çi pirtûkên ku dibînim dixwînim. Mirovên zana û ronakbîr guhdar dikim. Mezinên xwe yên ku şerê Qoçgirî, Şêx Seîd, Axrî û Dêrsim dîtine li wan pirs dikim. Dibînim ku, hemû mezinêrî me, dîroknasên kurdan û yên biyanî, tên li ser noxtekî de disekinin. Ev noxte jî ev e, *''Kurd neyarê hevin''*. Li hindûr dîroka Kurd û Kurdistan de, pir kesên ku gotine em serokê Kurd û Kurdistan in. Wana gelek bêbextî jî gelê xwe re kirine. Wan bêbextan ji bona mafên xwe yên şexsî û eşîrî, doza Kurd û Kurdistan xwe bîra kirine, avêtine paş guhên xwe, welat firotine dijminan, neyaran, ji dijminan rabûne hevalbend, serda jî gele xwe qirkirine. Dîsa yên ku gotine em Kurdperwerin, wana jî gelek şaşitî kirine. Ew jî pir caran bûne lîstokvanên dijminan, ji hemû buyerên Kurd û Kurdistan da tu dersek ne girtine.

Min heya roja îro tiştên ku bîhîstine, pirtûkên ku xwendine, wek; Dr. Nurî Dêrsimî, Mînorskî, Ksenefon, L. Rambourt, Şerefxan, İbn-El Ezraq, Dr. Heinz Gstrein, Qanatê Kurdo, Kemal Burkay, Î. Şerif Wanlî, Basîl Nikitin û gelek yên din.

Li wê dawiyê de hevalekî min ê dilsoz û Kurdperwer, li Swêd ji min re pirtûkek Garo Sasunî şand. Sasunî bi xwe endamê Partiya Ermenî Nîjadperest TAŞNAKÊYE. Navê pirtûkê, *''Tevgera neteweyî Kurd û peywendiye Ermeniyan û Kurdan -li Qirna 15 an heya roja îro-''* yek jî pirtûka Dr. Nurî Dêrsimî, ewa ku, Roja Nû çapkiriye. Jiyana Dr. Nurî û dîtinên wî.

Bi rastî, merov waxta ku Garo Sasunî û Dr. Nurî dixwîne gelekî berxwe dikeve. Dibê gelê Kurd çava dijminê xwe yên ber bi çav nabînin, nedîtine, ma çira werqas bûyeran ders nestandine? Ma çira li nav xwe de yekîtiyek çênekirine û ne bûne *''desthilatek navendî''* dewletek ji xwe re saznekirine? Mirov şaş dimîne.

Sasunî, dide berçavan ku, Roma reş li Kurdan çi kiriye, çi aniye serê Kurdan, Kurd çava xapandine. Lê Partiya TAŞNAK çikas nîjadperest dibe bila bibe, ez bawer im Sasunî pir bûyeran, yên ku li Kurdistanê de nav Ermeniyan, Tirk û Kurdan de qewimîne bi çavekî objektîf û piranî jî bê alî tehlîlkiriye, li peymanê wan rojan va li me dide temaşekirin.

Têkoşîna tevgera *''Neteweyê a Kurdistan''* 200 sal vir de li nav gelek şertên dijwar de destpêkiriye hatiye gihiştiye roja îro. Ango heya roja îro ev têkoşîn berdewam e.

Îro em li *''Qirna 20 an de''* dijîn. Va qirna jî qirna dij împeryal, rizgariya gelên bindest û felatbûna karkerê hemû cîhan, proleterya yê ye. Li pêş welatparêz, demokratên Kurd û Kurdistan de şaşitiyên 200 sal, li pêş sosyalîst û komunîstên Kurdistan jî xelet û şaşitiyên 70 salî sekiniye. Ango ev xelet û şaşitî li ser masa (xonçek) bicerib (deneme) da, ber bi çav sekiniye. Lê mixabin ku heya roja îro, hêzên welatparêz, demokrat, sosyalîst komunîstên Kurdistan li wan şaşitî û xeletan ders nestandine.

Îro li nav hêzên demokrat, welatparêz, sosyalîst û komunîstên Kurd û Kurdistan de, ji bo armancekî *''Kurdistanek Aza serbixwe û demokrat''* yekîtiyek qenc û baş tune. Hêzên Kurdistan perçeperçe ne. Dayîn û standin li nav pir hêzên Kurdistan de zaf kêm e. Hîn hêz hene yên ku mîna wan li cîhanê nanêrin ew, wan kesan û hêzên welat, yên Kurdistan xayîn, ajan û dijmin îlan dikin, peywendiyên xwe ji wan hêzên Kurdistan qut dikin, ji wan mirovan dikujin. Qutkirina peywendiyan û kuştina welatparêzan jî, ji dijminan şadike, karê wan hesan dike. Va kirin û têkoşînên û wisa yên sekter jî xeterên mezin digihîjîne têkoşîna tevgera gelê Kurd û Kurdistan. Qutkirina peywendiyan, birakujî ji navê welatparêzan de şerm e. Têkoşînên wisa kesekî nake ser rêçek rast û nekiriye jî. Şaşitî û têkoşînên wisa rûn dike ser nanê dijminan.

Divê hêzên welatparêz, demokrat, sosyalîst û komunîstên Kurd û Kurdistan van xeletî, şaşitî û tiştan bînin ber çavan, xeletî û şaşitiyên çûyî da dersan bistînin. Esil dijminên xwe nasbikin.

Ji bo Kurdistanek aza, serbixwe û demokrat, bên cem hev, li nav hêzên xwe de peywendiyê biratî pêk bînin. Kurdistan ançax wisa rizgar dibe.

Ango ez dibêm ku hêzên neteweyî, yên Kurdistan mîna Kalê 80 salî yê çîroka Mihemed û Alî, çelî şûnva bi xwe bihêsin, bibên êdî bes e, va şaşitî û xeletên me.

Xeletiyên me ne yên çel salî ne, yên du sed salî ne.

Sydney-Australya
2.12.1986

"KÜRT SOL SOSYETESİ" Mİ SOL SOSRETESİ Mİ?

• M. XARPETÎ •

□Kürdistan Press, 5. sayısında A. Dikili imzası ile "Kürt Sol Sosyetesi" isimli bir makale yayınladı. A. Dikili bu yazısı ile gerçekten Kürdistan ulusal demokratik hareketinde bugün önemli ve acilliği olan bir konuyu tartışmaya açtı. Ben kendi payıma, bu konuda tartışma açtıkları için A. Dikili ve Kurdistan Press'i kutlarım. Konunun açılıp tartışılmasından yanayım. Ve bu yazımla tartışmaya katılmak istiyorum.

Türk solu daha 1960-70 yıllarında henüz Kürt solunun ideolojik ve politik olarak netleşmediği, emeklemeye başladığı bir dönemde, sola açık, sosyalizmi benimsemiş Kürt ögeleri bünyesinde toplamayı belli bir ölçüde başarmıştı. O dönemlerde metropolde okuyan ve çalışan Kürtler şu ya da bu şekilde Türk sol örgütleriyle ilişkiler içindeydiler. Türk aydınlarının çevirdikleri veya yazdıkları kitapları takip etmek zorundaydılar. Yine metropollerde yapılan toplantı, seminer ve çeşitli eylemlere katılıyorlardı. Zaten başka olanak da yoktu. Bu Kürt aydınları, metropollerdeki çalışmalarını kısa bir süre sonra, Kürdistan'a da taşıdılar. Bununla birlikte, Kürdistan sorunu ile ilgili iki ayrı temel ideolojik-politik görüş vardı. Önceleri kesin bir netleşme yoktu. Çalışmalarla birlikte netleşme hızlandı. Bunlardan bir kesimi, Türk solu içersinde aktif yer alırken, ikinci kesim, eski dar milliyetçi anlayışı kıramıyor ve sosyalist bir anlayışla Kürdistan sorununa yaklaşamıyordu. İdeolojik ve politik olarak çok geriydi. Kürdistan devriminin stratejik ve taktik açılımları bir yana, ezen ve ezilen ulus milliyetçiliğinin farklarını bile doğru dürüst ortaya koyamıyordu. Kısaca, o dönemde Kürdistan'a özgü sosyalist bir örgütlenme anlayışı yoktu. Bununla beraber, tek tek sosyalist eğilimli unsurlar vardı. Zaten o döneme denk düşün de oydu. 1972-73 yıllarında Türkiye ve Kürdistan solu yeni bir döneme girdiler. Bu dönemde, uluslararası imkan ve avantajlara sahip olan Türk solu, bu imkan ve avantajları belli bir ölçüde kullanmaya çalıştı ve başarılı da oldu. Türksolunun bir kesimi klasiklerin yeni yeni çevrilmeye başlandığı bir sırada marksizm-leninizmin temel ilkelerine bağlı kalacağını ve bunlardan hiçbir taviz vermeyeceğini, yazıyor, çiziyor, söylüyordu. Özellikle ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, proletarya diktatörlüğü, enternasyonalizm ve işçi-köylü ittifakı gibi marksizm-leninizmin temel ilkelerine dört elle sarılmışlardı. Bu konuda çetin bir yarış vardı. İşte, marksizm-leninizmin yalnızca sözde propagandasının en fazla yapıldığı bu dönemdede bir hayli Kürt unsur, Türk solunun içinde yer aldılar. Bu karmaşıklığın ve marksizm-leninizm çığırtkanlığının en fazla yapıldığı bir dönemde, kimi *eskitüfekler* de hem şurda, hem burda yer aldılar.Tıpkı bugünkü gibi, hem Türk solunu hem de Kürt solunu temsil ediyorlardı. Daha doğrusu, Kürtler adına Türk solunu temsil ediyorlardı. Dün olduğu gibi, bugün de onlara göre bunun adı, *''komünistliktir''*

1978-80 yılları Kürt hareketleri için yenileme ve atılım yılları oldu. İdeolojik-politik ve ona bağlı örgütsel olarak netleştiler ve eskiye nazaran epey mesafe aldılar. 1965-70 yıllarındaki *''Kürt var mı,yok mu''* kuru tartışmalar artık tarihe karışmıştı. 1972-75 yıllarındaki *''birlikte ya da ayrı örgütlenme''* tartışmalarıda, Kürdistan gerçeğinde tarihe karışıyordu. Çünkü Kürt örgütleri, kendi varlıklarıyla bu sorunu gerilerde bırakmışlardı. Kürt örgütleri, yetkinleşip olgunlaşdıkça, Türk solunu köşeye sıkıştırıp, pratikte demagojinin çelişkilerini kitlelerin önüne seriyordu. Maskeli ve makyajlı Kemalizmin, marksizmden çok uzak olduğu gerçeği ortaya çıkınca, bu davaya en enerjik ve gençlik yıllarını adamış kimi Kürt unsurları, Türk solundan ayrıldılar. Ayrılanların küçük bir kesimi mücadeleden el-etek çekerken, büyük bir kesimi, en aktif bir biçimde değişik Kürt örgütleri içinde mücadeleye katıldılar. Üçüncü bir kesim ise, hala Türk soluyla çalışmaya devam ediyor. Bunları da iki kısıma ayırabiliriz: Bunlardan birinci grup Türk solunun tabanıdır, militan ve sempatizan kesimlerdir. Bunlardan kimileri gerçekten davaya inanmış, kimileride bugün bazı somut alternatifleri bulamadığı için oralarda yer alıyorlar. Bu kesim Türk soluna mal olamaz. Bunlar eninde sonunda mücadele sürecinde gerçek yerini alacaklardır. Biraz geç kalırlar o kadar!...Türk solu içinde ikinci bir kesim Kürtler var ki, esasında yıllanmış ve kaşarlanmış kesim bu kesimdir. Bu kesim belli bir kariyere sahiptir. Bunlar, Kürt ulusal davasına karşı gele-gele, kara çala-çala bu konumlara gelmişlerdir. Çoğunluğu yarı Kürttür. Asimile ve dejenere olmuş kimselerdir. Kürtlükle uzaktan yakından hiç bir ilgi ve ilişkileri kalmamıştır. Bunlar, ***DÖNMELERDİR***. Kemalistlerden daha kemalisttirler. Hani Hıristiyanlıktan müslümanlığa terfi eden dönmeler var ya, müslümanlardan bin kat müslüman oluyorlar; işte bizim ***DÖNME KEMALİSTLER*** tıpkı bunlar gibidir. Türk solu içinde en tehlikeli bu dönmelerdir. Süper enternasyonalist oldukları için, Kürtlerin varlığını bile inkar ederler bazen. O kadar Kürt düşmanlığı ruhlarına işlemiş ki, yarın sosyalist bir Kürdistan ve kapitalist bir Türkiye ikilemi ile karşı karşıya gelirlerse, kapitalist Türkiye'yi tercih edeceklerine sakın şaşmayın! Bu belirlemeleri yaparken, ulusal duygularıma kapılarak yazmıyorum, değerli okurlar. İnanın ulusal duygulara da hitap etmek için yazmadım ve yazmıyorum. Bunları yazarken yılların gerçeklerine, deneyimlerine dayanarak yazıyorum. Çünkü ben de yıllarca onlarla birlikte en ön safta, mücadelenin içinde yerimi aldım. Marksizmin-Leninizmin gerçek temsilcisi onları görebildiğim ve inandığım için o gün orada yerimi almıştım. Yanıldığımın farkına vardığım an, Manksizme-Leninizme, Kürdistan işçi sınıfı ve halkına ters düşmemek bilinciyle, Kürdistan işçi sınıfı içinde, onun öncü partisini yaratmak için geçte olsa yerimi aldım. İçte *dönmelerle* çok mücadele ettik. Dönmelerle uğraşmak zor. İnanın, Kürdistan'da nasıl körü-körüne İsmet Paşa'ya, Ecevit'e inananlara varsa, bunlarda böyle *''gerçek kemalistlere''* inanmışlardır ya da inandırılmışlar. Daha doğrusu bunlar Türk solu içinde kürt hareketlerine karış çalışan memur ve diğer zevatlardır...*(devamı gelecek sayıda)*

Ve Akademi
Ahmet EREN

baştarafı sayı 7'de

Enstitüden sonra Akademimize geçiyorum: ***Kurdische Akademie fur Wissenschaft und Kunst.*** Yani ***Kürt Bilim ve Sanat Akademisi.*** Bu Akademi'nin adı, Stockholm'de basılan Cemal Nebez'in bir kitabının üzerinde yazılı. Sanırım Akademi'nin bilim ve sanat alanındaki tek çalışması, bu kitabı basmak olmuştur. Kitap 1985 baskısı. Bu Akademi'yi kim ya da kimler kurdu? (çünkü artık bana öyle geliyor ki bir kişi de bir 'akademi' kurabilir.) Nerede, ne zaman kuruldu? Adresi neresi? İşler nasıl gidiyor? Niçin hiç sedaları yok? Bu sorular, cevaplanması gereken sorular değil mi? Kurdistan Press bu Bilim ve Sanat Akademi'mizle ilgili bilgi verse ne kadar iyi olur?

Kurdistan Press'den öğrendiğime göre son olarak Almanya'da bir Kürt Akademisi daha açılmış, Bu Akademi'nin yetkilileri, Kürt Enstitüsü ile aralarında bir çelişki bulunmadığını, sadece çalışma ve görev alanlarının farklı olduğunu belirtiyorlar. Dilerim öyle olsun, ama ne yalan söyleyeyim buna inanmak biraz güç. Çalışma alanları, birinin Dergi-Bilgilendirme-Dökümantasyon; diğerinin Dökümantasyon-Bilgilendirme-Dergi. Yani alan olarak inandırıcı bir fark yok. Ayrı kurulmalarının nedenleri başka olmasın? Eğer başka nedenler varsa, bunların bilinmesini Kürtlerden esirgersek bir yere varamayız!

Bu yazıyı bu düşüncelerle yazdım. Enstitü ve Akademilerin yöneticilerinden hiçbirini şahsen tanımadığım gibi herhangi bir alıp veremediğim yok. Daha önemli olanı şu: Yazdıklarım, herkesin araştırınca görebileceği türden yazılı belgelere dayalı. Bu gibi kurumların ve siyasal olanları da dahil tüm örgütlerin bilmesi gerekiyor artık: Bugün veya yarın hakettiğimiz değeri biçenler olacak. Gerçekçi olursak kazanacağı!

□ Bu sayfaya gönderilecek yazılar 1,5 daktilo sayfasını geçmemeli ve ilişki adresi bulunmalıdır.Ayrıca, mektuplara ''SERBEST KÜRSÜ'' ibaresi yazılmalıdır.

ondört külçe yürek

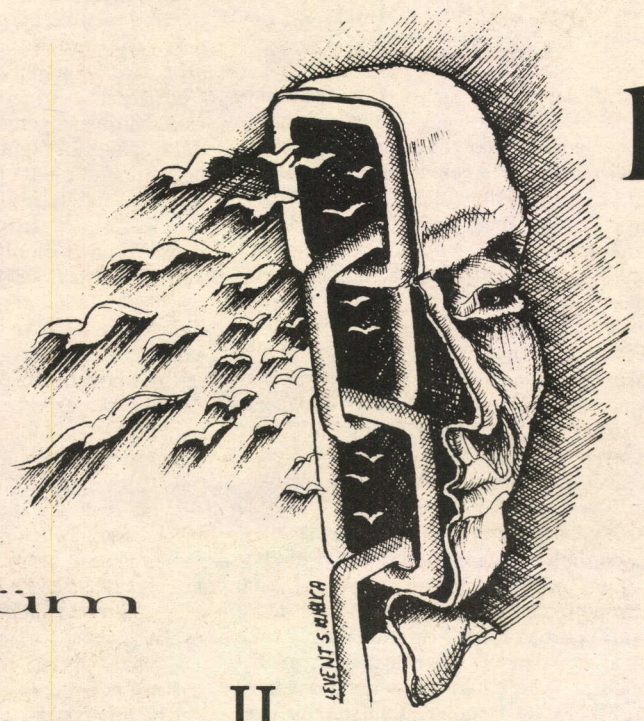

I.bölüm

I.

Üç-beş nöbetimde
İçerde mahpusluk
Dışarda kulluk tamdır.
Bir de parmağımda nişan
Hasrette
Vukuatım var komutanım..

Umut karşı tepeleri aşarken
Bir ihtilalcinin yüreği
Nasırlı olmalı aşka ve ölüme

Bıçağın iki yüzünü
Burkup içinde bir peşmerge gibi
Anlat diyordu, anlat:

Onlar pusuda beklediler kendilerini: Karaköse'nin camları nar çürüğüydü. Hançer ustaları vardı Silvan'da.
Çeliğe can vermek ata yadigarı.
Muş şafakta bir irin tortusu.
Onlar, yasakçıların aramalarında, kinlerini hamurda yoğurdular. Öz tuttu, tutacaktı... Dişlenmiş dudaklar vardı.
Oralarını unutuyor musun yani? Haki elbiseleriyle geldiler, oralarından tuttular erkekleri oralarından.
Tekman'ı siz bilmezsiniz. Namusludur dağları, bir eşkıyayı ele verdiği görülmemiştir. Silvan'da hançer bileycilerinin teri ilaçtı: Havanda akşam serinliğinde bir parça umutla dövülünce, ne siyatik kalır insanda ne romatizma, ne sıtma, ne...
Tekman'ı siz bilmezsiniz. Hele Batman'ı.
Sınırda havlıcan kokusu, kaçakçı türküleri loy.. loy..
Onlar pusuda beklediler kendilerini: hançerciler çeliğe bismillahla vuruyorlardı sevdiklerinin adlarını:
Şeyh Said, Barzaniyi: Simko ile Bedirhan'ı: Seyit Rıza ve Gazi Muhammedi..
Onlar pusuda beklediler kendilerini.

Sual edelim bir kere:
Mavzer aşkına:
Yetmiş yılın kusulmuş siyahını,
Eşkıyanın usturuplu ıslıklarını,
Sonra
Kudurmuş memelerini analarımızın.
Sual edelim.
Kürtçe burulmuş bir bıyığı
Göçebe iki gözü
Muhabbeti..

Sen
Hıncın gözbebeklerindeki fişek,
Unutma
Silahlar çiçeklenecek
Sabır mayalanacak.
Sık muhabetle yumruklarını
Ve akıt şimdi kanını
Güneşin bile değişiyor rengi
Unutma..

II.

Dinle,
Nabzın kurtuluşu veriyor!

Gözlerinin arasında kan gülleri
Adam akıllı mert işi.
Öfke orduları geçiyor içimizden,
Saygılı, biraz da pederşâhi

Bizim gökyüzü sığmıyor mapushaneye asker.
Ellerin yabancı tetikte duruyor
Gel sözü birleşelim
Dinle,
Nabzımız kurtuluşu vuruyor!

Dinle!
Gümüş sözlü sloganı,
Kuşkuyu, soru işaretini,
İnsancıl böğründe.

İşte bu böğürde başlıyor herşey
Buradan iki misli gözle geçmelisin
İşte bu dönemeçte
Çekiç sesleriyle şehre devrilip
Faşizmi beşikte büyüten
Allaha bozuk para gibi harcayan beş vaktini
Esrarın ve şarabın ve acı tütünün
Namusun korkunun ihbarın
Kurtuluşa karanfille nişanlı
Kabadayı bir halk olmanın
Acemi diyalektiğini göreceksin

Sen asyada yabani güvericin
Üstelik sapına kadar asyalı
Yık şapkanı hüzne
Hesabınla kitabınla
Aynı memeden ortak emelim sütü

Sen halk ustası
Ortadoğunun ortasında
tutuştur artık çırayı

Sana oruçluyuz, sana niyetliyiz.

III.

Şahinim
Doksan iki istihkam
Mikâil oğlu
Arkadaş doğumlu

Sıranın bir başındaki
Sen ki, dişindeki bir yudum kürtçe'nin
Ne güzel tutturmuşsun ham izlerini
Yanına, yanıbaşına bir yusufcuğun
İliştirip dünyalı kendini
Biliyorum dağ düşüncesindesin

hey imanım hey !
dağ bir misillemedir. Yerine göre cesarete örnekleme. Kadınla ilgili bütün sureleri ayetleri muhammed'in, dağ başında doğmuştur. İçi o yüzden ılık şarap tadındadır.
hey imanım hey !
şu dağ sürgündür: hem Dersim'i bilir, hem Ağrı isyanını..
bu dağ, görünmeyenin inkarı gibi, ebegömeci, sarmısak, akreple gidermiştir sızısını.

Candarmanın izini saklar.
Eşkiyanın vişne güzeli gözlerini.
hey imanım hey !
Aceleci, suskun, kaderciyse o gördüğün başlık parası gibi duran dağ, bir ağıt dumanlanıyorsa bulut gibi; boğazına taş gibi oturan, tanzimat şiiri gibi k ö l e l i ğ i n d e n d i r...
zülfikar gibi iki çatal diyalektiktir, bu dağ beyim.
dört babtır şaraf-nâme gibi.
aşağıdadır son babı billahi..

İki dudağın birleştiği yerde
Umut,
Kuşsuz bir tepe gibi duruyor.
Napalm duruyor.
Yüreğini,
budanmış bir ağaç gibi
yeni baharlara biriktiriyor
frengi bakışlı birileri.
İki dudağın birleştiği yerde
dünya duruyor.
Ve ellerinin
çiçeğe hasret kutsal köşegeni.

Polis dediğin bıçak kiri.
Haydi haydi durma.
Batır kiraz saplı hançerini.

Şahinim
92 istihkam
Mikail oğlu
arkadaş doğumlu.

IV.

Üzüm şaraba
Döl bahara
Gün,
mahpusa birikir.
Artık bu yaranın çaresini
Yalnız partizan kestirebilir.

Can havanda dönüyor.
Grev grev üstüne.
Bu ölen Mahir değil mi ki..
Destanın büyük süsü.
Ozanın inci yüreği.
Deniz değil mi ki..
Hıncın naz küpeleri.
Sancı dişi faşizmin.
Değişmez yasadır:
Kuş büyüyor, kanatlanacak
Artık partizan
ölebilmelidir.

Nasıl büyürse
İlkel beşikte bebek
Ocakta ateş
Yürekte umut
Gökte şimşek
Ve emeğin helâl dürtüsü
Nasıl büyürse
Öyle büyütmelidir
Bir partizan
Gülümseyen ölüsünü

Biz deriz ki ey partizan
Canımız seni çekiyor
Bir kabukta iki ayrı çekirdeğiz biz dediğim.
Birimiz dağların hüznünü taşır
Gökyüzünün namertliğini diğerimiz.
Bir kabukta iki ayrı çekirdeğiz

Ey partizan
Muhabet çekiyor canımız,
Bir de mercan..

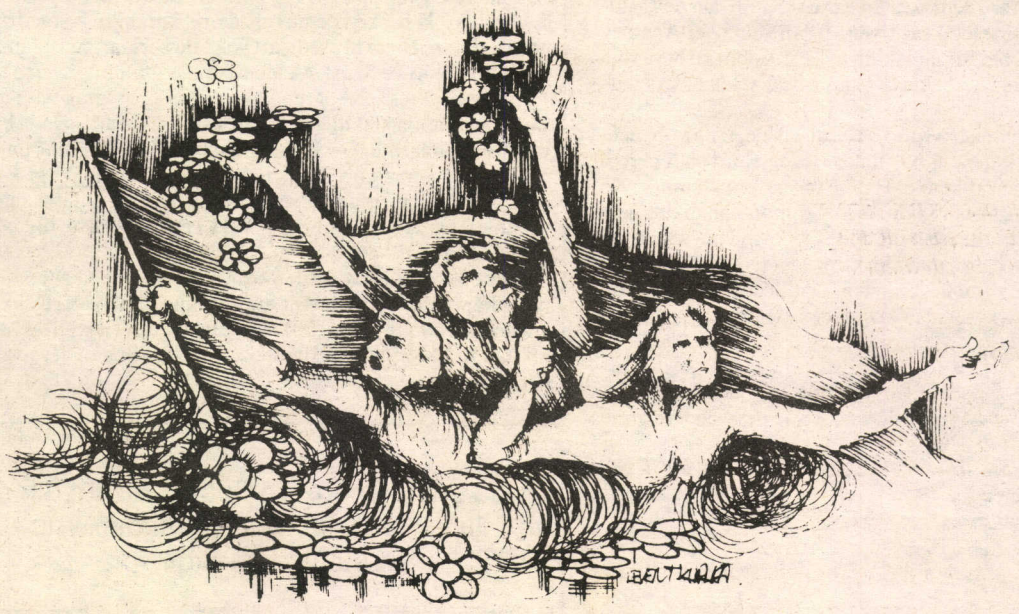

m. şîrvan
•1971•
diyarbekir

www.kurdishstudies.org

V.

Gün gelir,
Beş duyunun
Obur seferberliğiyle
Nurey'in kınalı saçı
Tanbura gerilir.
Gün gelir
Türkünün sırmakeşi
Bir Mardin şalvarına dokur yüreğini

Suçu, kulakların zarını kurtuluşa gerip
Banarak şah damarını kendi balına
Granit bir halkın
Can eriğini sergilemek
Dünyaya.

Sen mi öğrettin sanki,
Acı dili,
Gül kurusu gülmeyi
Beylik tabanca gibi taşımayı
Erkekliği ve inadı.
Kaus Ağa'nın mutripliğini
Uzun havayı ve Nesrin Sirvan'ı
Gürül gürül ebemkuşağıyla
Göbek bağını.
Göz ucuyla
Bakır çalığı yüzüyle
Saklı saklı sevmelerini
Severken de mutlaka
Türküyü kaçak bir tütün gibi
Dudaklarına sarmayı.

Kağıdın,kalemin olmadığı günlerde
Kandil şavkında
Bir yanı şafak,
Bir yanı bekâr hikayeyi
Sen mi öğrettin sanki

Kim kurdu bu şehri
Gök direğinin yamacında
Tek suret yaşayan
Kainat içre sabırlı.
Cinayetin hasını kim dokudu

Bıçak kemiğe dayalı, suskun
Kristal şerbetler arasında
Küheylan, cesur ve şair
Hasan Hüseyin'in
Kuyruğu zilli koca kurdu.

VI.

Cevabımız mavzer yatağıdır
Gencecik siperde
Sarkık bıyıklı ozanda.
Yumrukların dişle sürgülenmesini
Bütün fiillerin
Gelecek zamana çekimini anlatır
Ekmek kaplı en eski kitapta..

Ta Dersim'de kandır, yüzündür
Davul Baba'nın güzel çağrısı
Bu güneş usul usul yer değiştirir
Sol memenin altında..

Kale hendeklerine astım resmini
Vaktin zambak kızılı
Anasını sattığımın dünyasında.
Babayiğit türküler çoğaldı içinde
Dolaşık dilinle
Bir türlü anlatamadığın:

Mem û Zîn'e ses
Mehmed Arif'e ağız
Göğüse düğme
Çocuğuna kin
Burnuna hızma
Bir ince nakış çorabına.
Göçebeye yayla
Sevmene yasak
Bir sürü bey ankovanına.
Umuduna bencil Firdevsi
Şakağına şark cıbanı
Bir kör bıçak diline.

Bütün bıçakların hareket ettiricisi
Bu dildir, Türkmen ilinin ortasında

Ustası çırağı
Sevda ile düşünüp
Savaş dediler adına

Cevabımız mavzer yatağıdır
Gencecik siperde
Sarkık bıyıklı ozanda

VII.

Ya, yiğit canını
Kırarsın halk sofrasına
Ya can-evinde namus yok
Ölümün karanfiller yeşertmez.

Newroz yoldadır
İç açar,
Gönül açar
Nârâsı isyan
Hasreti kehribardır:

Şeker kardeşim!
Bu rivayet canımızla damıtılmıştır, içimizdeki isyandır belki.
Dahak'ın çıbanlarını beynimizle beslediğimiz günlerde,
ana-avrat sövmeyi bilemediğimiz günlerde,
Akşamın iki yüzlü olduğu günlerde, bu filiz vardı içimizde belki, belki d a h a eski..
Şeker kardeşim!
K a w a'nın demirci elleriyle kendimizi dürüp, binlerce,
yüzbinlerce çıra halinde özetledik kendimizi.
Dahak'ın çıbanlarını beynimizle besledik, Bu rivayet canımızla damıtılmıştır,
İçimizdeki isyandır belki.
Adına N e w r o z demişiz.
Gün döndü,umut erişti,kız gibi güzelleşti, su yürüdü kemiklerine;Osmanlının Celâli'si oldu,
idamlık mahpusu Sarı Paşanın..

Newroz'dan giriyorum
Yüreğinin altın üçgenine
Genç bir ülke göğüs geçiriyor

Ya, yiğit canını
Kırarsın halk sofrasına
Ya, can-evinde namus yok
Ölümün karanfiller yeşertmez.

• ONDÖRT KÛLÇE YÜREK, 1971 yargılamalarında Cumhuriyet dönemindeki en önemli politik savunmalardan biri olan DDKO savunmasını sürdüren mahkumları anlatan bir şiir. Sanırım, 72 kışında tutuklu arkadaşları ziyarete gittiğim zaman bana verilmişti. KOMAL yayınevini açtığımız zaman, M.Şirvan, şiirin ikinci bölümünü de gönderdi. Basıma hazırladık. Ne yazık ki, basamadık. Şiirin basıma hazırlanan kapyaları, sayısını hatırlamadığım baskınların birinde alınıp götürüldü.

• KURDISTAN PRESS'in bu sayısı ile gün ışığına çıkabilen Ondört Külçe Yürek'i 12 Eylül cehenneminden de kurtararak bana ileten dostlara şükran borçluyum. Böylece, 15 yıl sonra da olsa, eksik bıraktığım bir görevi yerine getirmiş oluyorum.

M.Şirvan'a kısa bir mesaj:
Değerli kardeşim, eğer Kurdistan Press'in bu sayısı eline geçerse, lûtfen Ondört Külçe Yürek'in II. Bölümünü bana ilet. Selamlar...

www.arsivakurd.org

XÊZ Û NIVÎS
Adil DURAN

RONÎ
[dawî]

macareyên nu ya
RONÎ
di hejmara
pêşiya me da

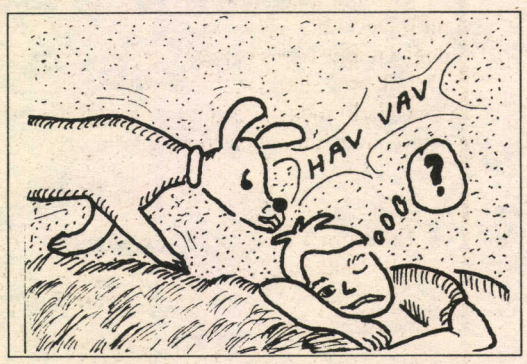

12- Di vê rewşê de bi dengê segê xwe yî Evdal, hişyar dibe...

14- Ew dê çi bigotaya ji dayika xwe re. Divê çi dibe bila bibe, dîsa jî zarok ji dê û bavên xwe re derewan nekin...!

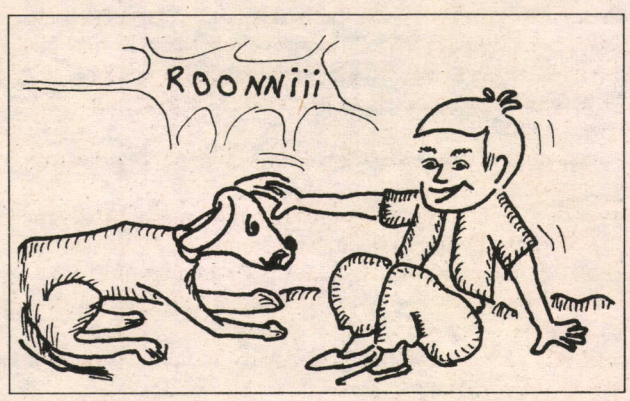

13-Ev bi vê yeke gelekî dilxweş dibe û dest bi mizdana Evdal dike û pêre dayîka xwe dibîne.

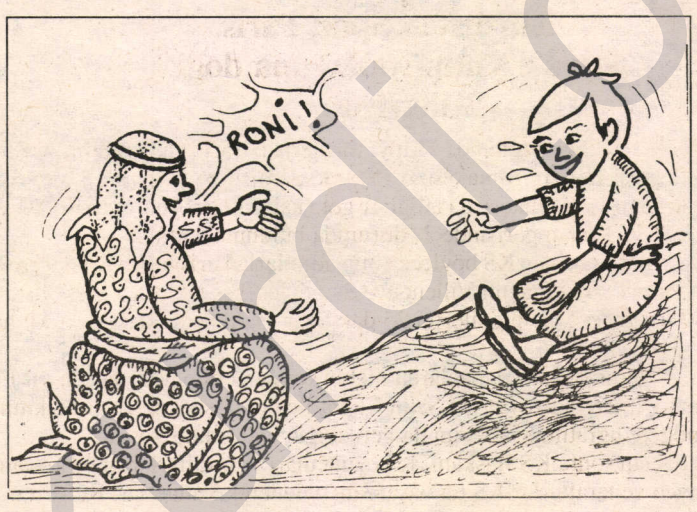

15- Ronî ev hemû bûyerên ku ji serê wî derbaz bûn. Ji dayika xwe re behs kir. Dîya wî jê re weha got:
'' Tu car xewn nabin rastî!''

ÇIĞDEM / 6 sali • Berlin

XEZAL / 5 sali • Viyana

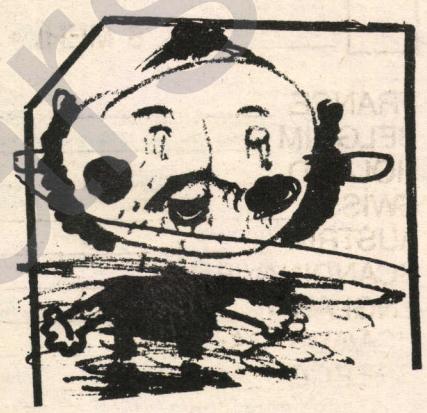

BARAN / 8 sali • Kanada

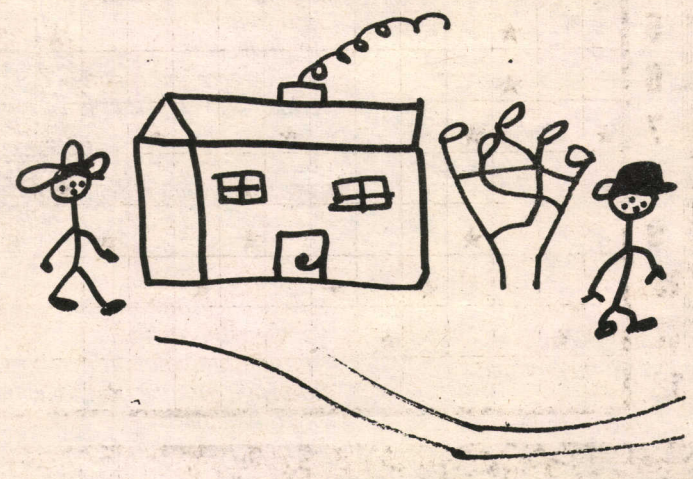

—TIJÎ BIKE—

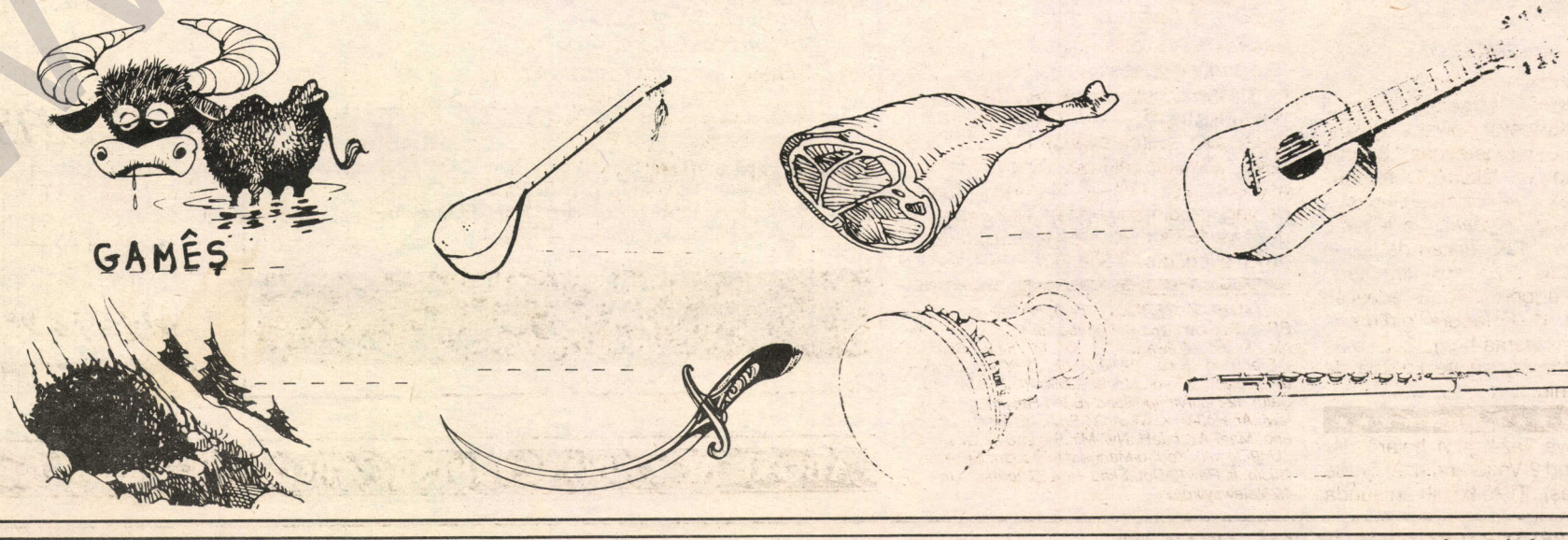

SPOR SPOR SPOR SPOR SPOR SPOR SPOR

Kurdıstan Spor ber bi şampiyoniya kûpaya Parîsê diçe

Di sezona 86'an de Kurdistan Spor (KS), bi lîstîkên xwe yî baş pêşveçûnên xwe berdewam dike. Heta niha bi tevî kûpaya Parîsê û şampiyoniya Parîsê 11 maç kir û li hember têkçûnekî (mexlûbiyetekî) 10 maç qezenc kir û li hember 10 golên ku xwariye 41 gol avêtiye. Bi vê awayê bi kêmaniya 1 pûanekî bi 19 pûanên xwe li dû grûba şampiyon, grûba duwemîn tê.

Bi qezenckirina maça kûpaya dawî, KS bi gavên baweriyê ber bi sampiyoniya Kûpaya Parîsê diçe.

Maça wê ya dawiyê bi Villenuve Saint Georges re bû. Vê maça 2-0 qezenc kir. Golên maçê di deqîqeya 35 emîn de Xelîl û di deqîqeya 85 emîn de Mihemed avêtin. Grûba berber (raqîb) grûbeke bêtêkçûn bû heta ku hat li ber KS rawestiya.

Ev grûba ku KS zora wî bir, par grûba Saint Etient ku di lîga yekemîn de dilîst re maçkiribû. Gava ku KS zora wî bir hêzbûna xwe jî isbatkir.

Piştê maçê, serokê KS hemû lîstîkvanên KSê dawetê Restaurantê kir. Vê serkeftinê hemû lîstîkvan li gel layangirên (terefdar) xwe pîroz kirin.

KURDİSTAN SPOR, vê pêşveçûne deyndarê serok û komîtayê kargera xwe ye.

Kaptan Vedat/Parîs

Kürdistan Spor, Paris kupası şampiyonluğuna doğru ilerliyor.

Kürdistan Spor (KS), 86 sezonunda yaptığı maçlarla başarılarını sürdürüyor. Şimdiye kadar, Paris kupası ve şampiyona olmak üzere toplam 11 maç yapan KS bir yenilgiye karşın 10 maç kazanmış, bu maçlarda attığı 41 gole karşı 10 gol yemiştir. KS 19 puanla şampiyonada liderin 1 puan gerisinde 2. durumda bulunmaktadır.

Son kupa maçını da kazanan KS böylece emin adımlarla Paris kupasına doğru yol almaktadır. Son Paris kupası maçını Villeneuve Saint Georges takımına karşı yapan KS, bu maçı da 2-0 kazandı. Maçın gollerini 35 dakikada Halil ve 85 dakikada Muhamed kaydettiler.

Karşı takım, 3 yıldır oynadığı maçlarda hiçbir yenilgisi olmayan, geçen yıl Fransa kupasında Fransa 1. Liginde oynayan Saint Etient ile de karşılaşmıştı. Bu takımın KS tarafından yenilgiye uğratılması KS'un da gerçek gücünü ortaya koydu.

Bu başarılı maçtan sonra KS Başkanı, KS oyuncuları ve taraftarlarını bir restauranta davet etti, oyuncu ve taraftarlar KS'un başarısını eylenerek kutladılar. Kürdistan Spor bu başarısını başkan ve yöneticilerine borçludur.

Kaptan Vedat/Paris

MAHKEMELER

İstanbul Dev-Yol davası sonuçlandı.

☐ İstanbul 2 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde 13 Ekim 1981 tarihinden beri süren 374 sanıklı Devrimci Yol davasında, 4 sanığa ömürboyu hapis, 127 sanığa da 20 günle 20 yıl arasında değişen ağır hapis cezaları verildi.

Mahkeme, sanıkladan Ahmet Mücek, Şaban Özbek, Ülfet Tanrıverdi, Osman Can ve Hüseyin Yavuz hakkında önce idam cezası verdi. Daha sonra hafifletici nedenler gözönüne alınarak, Hüseyin Yavuz'un cezası 16 yıl 8 ay'a, diğer 4 sanığın cezası da ömürboyu hapis cezasına çevirildi.

3 Dev-Yol'cunun idamı istendi.

☐ Erzurum 9. Kolordu Askeri Mahkemesinde 6 yıldan beri süren Artvin Devrimci Yol davasında, esas hakkındaki mütalaasını veren askeri savcı, *''Dev-Yol örgütüne üye olmak ve örgüt adına 3 kişiyi öldürmek''* iddiasıyla yargılanan Çelik Saatçi, İbrahim Çelik ve Kadir Alpaslan'ın idamını istedi.

DİSK davası sonuçlandı.

☐ Yaklaşık 6 yıldır süren DİSK davası sonuçlandı. Sanıklar hakkında idam istemiyle açılan dava uzun bir süre sonra sonuçlandırılarak, DİSK Genel Başkanı A. Baştürk ve 5 arkadaşına 10'ar yıl hapis cezası verildi.

29 PKK'lı hakkında dava açıldı.

☐ Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde 29 kişinin yargılanmasına başlandı. 20 Aralık günü başlayan mahkamade, Askeri Savcı hazırladığı iddianameyi okudu. Savcı İddianamesinde, sanıkların *''PKK örgütü adına silahlı propaganda faaliyetlerinde''* bulunduklarını belirterek, Abdulkerim Kırsan hakkında idam, 28 sanık için de, 1 ila 15 yıl arasında değişen hapis cezası talep etti.

PKK Lice grubu davası sonuçlandı.

☐ Sonuçlanan 10 sanıklı PKK Lice grubu davasında, 3 sanığa 4 ila 8 yıl 10 ay arasında değişen cezalar verilirken, 7 sanık da beraat etti.

Ayrıca, 20 sanıklı PKK Ergani grubu davasında askeri savcı, 2 sanık hakkında 24'er yıl hapis cezası talebinde bulunarak, 18 sanığın da beraatini istedi.

2 Libya vatandaşı 5 yıla mahkûm edildi.

☐ Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi, Amerikan subay kulübü'ne *''bombalı saldırı teşebbüsünde''* bulundukları iddiasıyla, 2 Libya vatandaşını yeniden 5 yıla mahkum etti.

Daha önce de sanıklar hakkında aynı cezayı veren Ankara DGM'nin kararı, Yargıtay tarafından bozulmuştu. Tekrar yargılanan sanıklar Ali El Ecefli Ramadan ve Muhtar Farhuni hakkında mahkeme yine eski kararını verdi.

İstanbul Rızgari Davası Karara Kaldı

☐ Savcının Esas Hakkındaki Mütalaasında TCK'nın 125 maddesine göre haklarında 11 idam istediği, 84 sanıklı İstanbul Rızgari davası, karar için 12 Ocak 1987'ye ertelendi

XAÇÊREZ

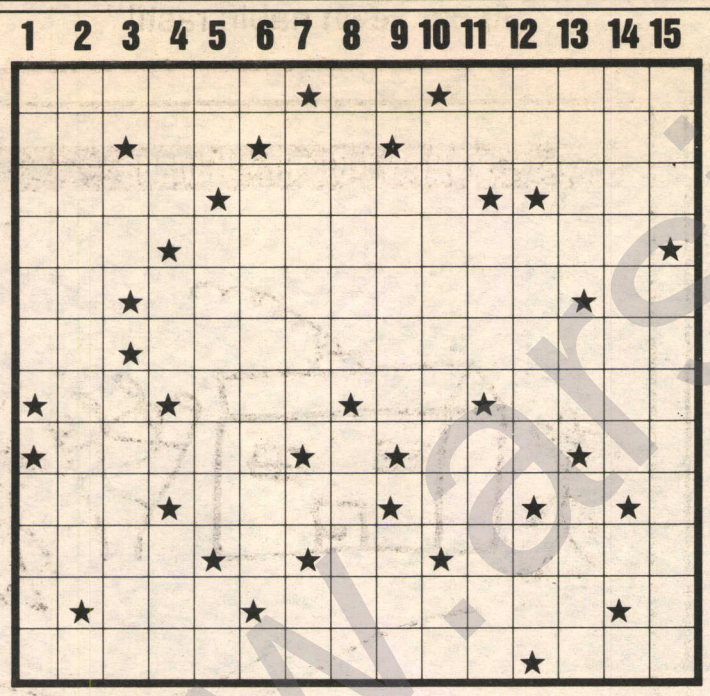

amadekirin : İZOLİ

BEREWRAST ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

1-Kurdî de gotinekî hurmetê ye...gîhanek e...Rêbend an piştvanê mirov 2-Ko dawî tîpa 'h' bigire dibe rîçal,ra...hejmarek... Ne şev...Ne bi rastî 3-Lawîrekî bijîr(berevpaş)...Mîrî...Hebûnekî bê reng û bê bîhn e 4-Derew...Navê mehekî 5-Agir...Li pêşiya pirtukan da tê nivîsîn...Sembola dewletan e 6-Daçekê neyînî...Sawar bi vê tê hêrdin 7-Remzî çowara Holandî ye...Rengek...Kurtbêjek pîvana giraniye...Xwendekarê olê(berevpaş) 8-Bohtî de dema niho ya lêkera 'bûn'...daxwaz...Heywanek 9-Mezin(berewpaş)... Demên an formên daxwazî ya lêkeran in...daçeka neyînî 10-Dawatan de tiliyên bûk û zavê bivî tenê sor kirin(berevpaş)...çepayî kurtbêjê Lîret...Girêdayî êndêx û seyîdan 11- Dijrabera 'girî'(berevpaş)...Kêm kirin(dema borî) 12- Serokê Iraqê...Hûrînên Kîmyayê ne ko pîlê de elektrikê pêk tinîn.

BEREWJER ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

1-Rojnama 'Riya Teze' ji vî bajarê der tê...Dans,govend 2-Vegerandin 3-Dijrabe rî şevê(berevpaş)...Tiştê ko cih an şûnda xwe gund e bi vî awayî jî tê gotin 4-Ber êvarê(erebî)...Kurtbêje paşnîvro bi Ingilîzî û Fransî...Pîvanê de sînor û bilindahî 5-Remzê nîkelê ye...Bê ferman...Xwarina heywan e 6-Aşîretekî Siliva ye 7-Alîgir,piştgîr...Baneşanek 8-Rohilata bakurî Amrîka de bajarek...Kevroşk 9-Maden...Xeyîdî(berevpaş) 10-Ko tîpa diduya 'i' be, dibe xwadegeha piçuk...Niha 11-Baneşanek bo erê ye...Tirkî de dayêk...Fikir,mijulî 12-Notayek(berevpaş)...Sih ketî(berevpaş) 13-Ezman de navê 'komstêr' ekî ye...Argoyê de kanê(berevpaş)...Leşker 14-Zaravê soranî de vegerandin(berevpaş)...Tîpa veqetandekê ye 15-Qamiş(berevpaş)...ko tîpa diduya 'e' be, dibe pêçandin.

BERSIVÊN XAÇERÊZA di hejmara 7 an de BR/ 1- Hatedamizrandin 2-Elegezîne...Budçe 3- Verês...Xwast 4-Awarte...Qe...Di...Te 5-Lîz...Selman 6-Erebîstan...Ême 7-Wenandîn...îkeY 8-Ga...Geda...Gêrazî 9-Iraq...Honker...Dîk 10-Arîdan...Ûd... Şalûr 12-Notirvanîpêwend /BJ/ 1-Hevalhogiran2-Elewî..Ar..Ro3-terazeW..Agît4-Egêr..Re..Qadi5-Destteng..Mar6-Az..baeH..Nv7-Mîr..Sîndor8-In..Qesdan ..Ûn9-Zexeltî..Kedî10-Mangeş11-Abadan..Êrişê12-Nusîn..Îr..Raw13-Ddt..Êkad..le14-iÇ..Temezî..Ûn 15-Neteweyîkurd

QARTA ABONA ABONE KARTI

☐ _____SALEK • YILLIK / 60DM.

☐ _____6 MEHÎ • 6 AYLIK / 30DM

FRANCE	192FF•96FF
BELGIUM	1440BF•720BF
HOLAND	72G•36G
SWİSS	60SFR•30SFR
AUSTRIA	480S•240
SCANDINAVIEN	240Skr•120Skr
ENGLAND	24£•12£
USA/AUSTRALIA	35$•17$
GREECE	2880D •1440

Ji bo welatên din 60 D.Mark e. • Diğer ülkeler için 60 D. Mark'dır.

☐Min heqê abonetiya xwe li ser konto ya GILALA AB [PG:26 533-0 Stockholm/Sweden] razand

☐Abone ücretimi GILALA AB'nin kontosuna [PG:26 533-0 stockholm/Sweden] yatırdım.

NAV • İSİM ;

NAVNIŞAN • ADRES ;

KURDISTAN PRESS
POST BOX : 70 80
172 07 SUNDBYBERG • SWEDEN

ANK
ajansa nûçeya kurd
the kurdish news agency
kürt haber ajansı
tel:[46] 8-984743
telex:131 42 ANK S

ABONE BE • ABONE BIBİNE / ABONE OL • ABONE BUL

KURDISTAN PRESS

Rojnemeya 15 rojîn • 15 günlük gazete

•1987•

Berfba. Paşî	Reşeme	Avdar	Cotan	Gulan	Pûspar	Tirmeh	Tebax	Îlon	Cotmeh	Serma.	Berfba. Pêşî
1•P	1•Y	1•Y	1•Ç	1•İ	1•D	1•Ç	1•Ş	1•S	1•P	1•Y	1•S
2•İ 1	2•D	2•D	2•P	2•Ş	2•S23	2•P	2•Y	2•Ç36	2•İ	2•D	2•Ç49
3•Ş	3•S16	3•S10	3•İ	3•Y	3•Ç	3•İ	3•D	3•P	3•Ş	3•S45	3•P
4•Y	4•Ç	4•Ç	4•Ş	4•D	4•P	4•Ş	4•S32	4•İ	4•Y	4•Ç	4•İ
5•D	5•P	5•P	5•Y	5•S19	5•İ	5•Y	5•Ç	5•Ş	5•D	5•P	5•Ş
6•S2	6•İ	6•İ	6•D	6•Ç	6•Ş	6•D	6•P	6•Y	6•S41	6•İ	6•Y
7•Ç	7•Ş	7•Ş	7•S15	7•P	7•Y	7•S28	7•İ	7•D	7•Ç	7•Ş	7•D
8•P	8•Y	8•Y	8•Ç	8•İ	8•D	8•Ç	8•Ş	8•S37	8•P	8•Y	8•S49
9•İ	9•D	9•D	9•P	9•Ş	9•S24	9•P	9•Y	9•Ç	9•İ	9•D	9•Ç
10•Ş	10•S7	10•S11	10•İ	10•Y	10•Ç	10•İ	10•D	10•P	10•Ş	10•S46	10•P
11•Y	11•Ç	11•Ç	11•Ş	11•D	11•P	11•Ş	11•S33	11•İ	11•Y	11•Ç	11•İ
12•D	12•P	12•P	12•Y	12•S20	12•İ	12•Y	12•Ç	12•Ş	12•D	12•P	12•Ş
13•S3	13•İ	13•İ	13•D	13•Ç	13•Ş	13•D	13•P	13•Y	13•S42	13•İ	13•Y
14•Ç	14•Ş	14•Ş	14•S16	14•P	14•Y	14•S29	14•İ	14•D	14•Ç	14•Ş	14•D
15•P	15•Y	15•Y	15•Ç	15•İ	15•D	15•Ç	15•Ş	15•S38	15•P	15•Y	15•S50
16•İ	16•D8	16•D	16•P	16•Ş	16•S25	16•P	16•Y	16•Ç	16•İ	16•D	16•Ç
17•Ş	17•S	17•S12	17•İ	17•Y	17•Ç	17•İ	17•D	17•P	17•Ş	17•S47	17•P
18•Y	18•Ç	18•Ç	18•Ş	18•D	18•P	18•Ş	18•S34	18•İ	18•Y	18•Ç	18•İ
19•D4	19•P	19•P	19•Y	19•S21	19•İ	19•Y	19•Ç	19•Ş	19•D	19•P	19•Ş
20•S	20•İ	20•İ	20•D	20•Ç	20•Ş	20•D	20•P	20•Y	20•S43	20•İ	20•Y
21•Ç	21•Ş	21•Ş	21•S17	21•P	21•Y	21•S30	21•İ	21•D	21•Ç	21•Ş	21•D
22•P	22•Y	22•Y	22•Ç	22•İ	22•D	22•Ç	22•Ş	22•S39	22•P	22•Y	22•S51
23•İ	23•D	23•D	23•P	23•Ş	23•S26	23•P	23•Y	23•Ç	23•İ	23•D	23•Ç
24•Ş	24•S9	24•S13	24•İ	24•Y	24•Ç	24•İ	24•D	24•P	24•Ş	24•S48	24•P
25•Y	25•Ç	25•Ç	25•Ş	25•D	25•P	25•Ş	25•S35	25•İ	25•Y	25•Ç	25•İ
26•D5	26•P	26•P	26•Y	26•S22	26•İ	26•Y	26•Ç	26•Ş	26•D	26•P	26•Ş
27•S	27•İ	27•İ	27•D	27•Ç	27•Ş	27•D	27•P	27•Y	27•S44	27•İ	27•Y
28•Ç	28•Ş	28•Ş	28•S18	28•P	28•Y	28•S31	28•İ	28•D40	28•Ç	28•Ş	28•D52
29•P		29•Y	29•Ç	29•İ	29•D	29•Ç	29•Ş	29•S	29•P	29•Y	29•S
30•İ		30•D	30•P	30•Ş	30•S27	30•P	30•Y	30•Ç	30•İ	30•D	30•Ç
31•Ş		31•S14		31•Y		31•İ	31•D		31•Ş		31•P